

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE W JELENIEJ GÓRZE W ROKU 2012

oraz

Z EFEKTÓW PRACY W ZAKRESIE RODZINNEJ PIECZY
ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2012

WRAZ Z WYKAZEM POTRZEB
W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2013

Jelenia Góra, marzec 2013

SPIS TREŚCI

strona

WSTĘP	2
I. Budżet	4
II. Zadania inwestycyjne, remonty.....	8
III. Realizacja zadań.....	9
1. Rodzinna piecza zastępcza	9
1.1. Świadczenia dla rodzin zastępczych	9
1.2. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej - efekty pracy w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej	13
2. Instytucjonalna piecza zastępcza	16
3. Domy Pomocy Społecznej.....	18
4. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	19
IV. Ośrodek Interwencji Kryzysowej.....	22
V. Projekt systemowy „Stawiam na aktywność”	24
VI. Informacja z realizacji w roku 2012 „Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2012 – 2014”	24
VII. Informacja z realizacji w roku 2012 „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011 – 2014”	34
VIII. Informacja z realizacji w roku 2012 „Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2014”	37
IX. Informacja z realizacji w roku 2012 „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012 – 2014”	40
WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2013	41
PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	41

WSTĘP

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną Powiatu Jeleniogórskiego prowadzącą własną obsługę finansowo – księgową i kadrową oraz, z upoważnienia Starosty, sprawy kadrowe kierowników jednostek pomocy społecznej, a także pełną obsługę rachunku bankowego dla środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Obszarem działania jest Powiat Jeleniogórski.

Podstawą realizacji działań były w szczególności następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)

Realizowano zadania określone w *Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2011-2014*, *Powiatowym programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012-2014*, *Powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012-2014* oraz *Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2014*”. Dwa ostatnie opracowano i przyjęto do realizacji od roku 2012.

W trakcie realizacji zadań wydano 449 decyzji administracyjnych (199 w roku 2011). Realizowano 53 porozumienia w sprawie zwrotu kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych, przyznano i wypłacono 710 (w 2011-501) dofinansowań osobom niepełnosprawnym oraz 7 podmiotom prawnym, głównie organizacjom pozarządowym skupiającym osoby niepełnosprawne lub działającym na ich rzecz.

W roku 2012, dzięki Porozumieniu zawartemu z miastem Jelenia Góra w zakresie interwencji kryzysowej, mieszkańcy powiatu jeleniogórskiego nadal korzystali ze specjalistycznego wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W związku ze skromną sytuacją finansową funkcjonujących w powiecie domów pomocy społecznej, Centrum wielokrotnie formułowało wnioski dotyczące pozyskania dodatkowych środków na finansowanie ich bieżącej działalności. Dzięki nim, z budżetu Wojewody udało się pozyskać środki w łącznej wysokości 556.627,00 zł.

Zmiana - od 01 stycznia 2012 r. - prawodawstwa w zakresie pieczy zastępczej nałożyła na powiat szereg nowych obowiązków, których realizacja bez wsparcia finansowego z zewnątrz nie byłaby możliwa. Suma dodatkowo pozyskanych środków to 121.390,83 zł, z tego:

- 94.225,83 zł - dotacja z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu na dofinansowanie realizacji zadania własnego powiatu z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (w tym: 48.960,00 zł na utrzymanie dziecka w rodzinach zastępczych niezawodowych oraz 45.265,83 zł na wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych);
- 27.165,00 - sfinansowanie kosztów zatrudnienia (70%) od 1 lipca 2012 r. trzech koordynatorów w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na 2012 rok pn. „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

Za organizację pieczy zastępczej odpowiada powiat. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej Starosta wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze. Dlatego, mając na względzie przepisy prawa, w Centrum utworzono Zespół do spraw pieczy zastępczej. W skład Zespołu wchodzi pracownicy dotychczas zatrudnieni w Centrum. Okresowo zatrudniani są koordynatorzy. Jednak ich zatrudnienie jest uwarunkowane pozyskaniem z zewnątrz dodatkowych środków finansowych.

Zmiany dotknęły także instytucjonalną pieczę zastępczą. Założono standaryzację domów dziecka pod kątem liczby dzieci przebywających w placówkach. Standard ten wyznaczono na 30. Funkcjonujący w powiecie Dom Dziecka im. M. Konopnickiej w Szklarskiej Porębie z dotychczasową liczbą miejsc 48, podjął w 2012 roku działania dostosowawcze. Reorganizacja dotyczyła m.in. bazy lokalowej (wyłączenie

z użytkowania jednego budynku) oraz kadry (redukcja zatrudnienia). Wprawdzie do końca roku nie udało się osiągnąć standardu 30 miejsc, to jednak liczba dzieci w placówce wyraźnie spadła (wg stanu na ostatni dzień roku w placówce przebywało 36 dzieci). Stało się to możliwe dlatego, że (poza jednym przypadkiem) w roku 2012 nie kierowano dzieci do tego Domu. Nie oznacza to braku potrzeb w tym zakresie. Stąd, z dniem 16 sierpnia 2012 r. uruchomiono Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece. Dom, prowadzony na zlecenie Powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie NADZIEJA z siedzibą w Jeleniej Górze, jest placówką spełniającą wszelkie obowiązujące (od 1 stycznia 2012 r.) standardy, wśród których istotnym jest liczba miejsc w placówce - 14.

W ubiegłym roku, Powiat Jeleniogórski przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie umowy nr ASM/000008/01/D zawartej w dniu 17 września 2012 r. Jednostką organizacyjną wskazaną do realizacji tego programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze. Głównym celem w/w programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających dostęp do edukacji oraz uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. Pomimo dużego zainteresowania programem, ostatecznie do Centrum wpłynęło tylko 9 wniosków (6 osób). Wynikało to głównie z faktu, iż większość osób niepełnosprawnych, które chciały ubiegać się o dofinansowanie, nie spełniała łącznie wszystkich obowiązujących warunków uczestnictwa w programie. Ponadto, przeważająca większość osób zainteresowana była uzyskaniem dofinansowania do podstawowego, a nie do specjalistycznego sprzętu komputerowego. Zawarto umowy z pięcioma osobami niepełnosprawnymi.

W roku 2012 Centrum również podjęło działania w zakresie pozyskania funduszy unijnych na realizację projektów. Ich efektem była realizacja projektu systemowego pn. „Stawiam na aktywność” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W projekcie uczestniczyło 37 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Uczestnicy skorzystali ze wsparcia ujętego w projekcie w zadaniu: AKTYWNA INTEGRACJA. Realizowane wsparcie dotyczyło trzech instrumentów: aktywizacji społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej.

W celu realizacji zadań Centrum współpracowało, na zasadzie partnerstwa, z organami administracji rządowej i samorządowej, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Dyrektor Centrum uczestniczył w spotkaniach z organizacjami pozarządowymi, a także posiedzeniach Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

Centrum prowadziło stronę internetową pcpr.jgora.pl, na której umieszczano aktualności i informacje dotyczące zadań realizowanych przez Centrum, informacje dotyczące placówek opiekuńczo-wychowawczych i domów pomocy społecznej funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim.

I. BUDŻET

Budżet działu 852 - pomoc społeczna oraz działu 853 - pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, w zakresie zadań realizowanych i nadzorowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, na 2012 rok wynosił po zmianach 15.918.748 zł, z tego przeznaczono na:

- działalność domów pomocy społecznej	rozd. 85202 - 10.940.989 zł
- świadczenia dla rodzin zastępczych	rozd. 85204 - 1.867.498 zł (1.620 719 zł w 2011 r.)
- placówki opiekuńczo- wychowawcze (w tym utrzymanie Domu Dziecka, usamodzielnienia oraz kontynuacja nauki, koszty utrzymania dzieci przebywających w placówkach na terenie innych powiatów oraz w Domu dla Dzieci Nadzieja prowadzonym na zlecenie powiatu)	rozd. 85201 - 2.090.438 zł
- utrzymanie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	rozd. 85218 - 586.122 zł
- realizację projektu systemowego w ramach POKL, współfinansowanego ze środków EFS	rozd. 85218 - 344.898 zł
- zakł. fundusz świadczeń socjal. nauczycieli emerytów	rozd. 85295 - 6.003 zł
- współfinansowanie kosztów funkcjonowania Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze	rozd. 85220 - 58.100 zł
- dofinansowanie kosztów uczestnictwa niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego w warsztatach terapii zajęciowej	rozd. 85311 - 24.700 zł

Dla porównania: w 2011 r. wysokość budżetu wynosiła 15.577.616 zł, a w 2010 r. - 14.697.516 zł.

Ponadto dysponowano środkami z funduszy celowych, tj. :

- z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na łączną kwotę 705.736 zł (2011–288.484 zł, 2010 – 271.169 zł)
- z programu pilotażowego PFRON p.n. „Aktywny Samorząd” na łączną kwotę 223.983 zł.

Plan i wykonanie środków budżetowych oraz wykorzystanie środków funduszu celowego przedstawiono w tabelach na końcu rozdziału .

Najistotniejsze zmiany w budżecie działu 852 - pomoc społeczna w ciągu roku to:

1) zwiększenie środków z dotacji celowych na:

- dofinansowanie bieżącej działalności dps (środki z budżetu Wojewody)	451.291 zł
- dofinansowanie realizacji zadań własnych powiatów w zakresie osiągania i utrzymania standardów w domach pomocy społecznej (środki z rezerwy celowej)	105.336 zł
- dofinansowanie wynagrodzeń dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	27.165 zł
- dofinansowanie wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych (środki z rezerwy celowej)	45.266 zł
- dofinansowanie zadań własnych powiatów wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – na utrzymanie dziecka w rodzinach (środki z rezerwy celowej)	48.960 zł
- wypłatę comiesięcznego dodatku do wynagrodzenia w wys. 250 zł dla pracownika socjalnego realizującego pracę socjalną w środowisku (środki z rezerwy celowej)	3.000 zł

2) zmniejszenie dotacji celowej na prowadzenie domów pomocy społecznej, w związku z niepełnym wykorzystaniem miejsc, niższym niż dotacja z budżetu kosztem utrzymania mieszkańca, przyjęciem mieszkańca nie podlegającego dofinansowaniu z dotacji 123.133 zł

3) zwiększenie budżetów domów pomocy społecznej z tytułu uzyskania przez te jednostki ponadplanowych dochodów 581.160 zł

4) zwiększenie budżetu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z tytułu uzyskania ponadplanowych

dochodów, w tym z pieczy zastępczej

27.400 zł

5) zwiększenie budżetu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na realizację projektu systemowego „Stawiam na aktywność” realizowanego w ramach POKL, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego 344.280 zł

Na utrzymanie domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie Powiatu Jeleniogórskiego wydatkowano łącznie kwotę 10.940.532 zł, z tego:

- na działalność powiatowych domów pomocy społecznej 9.691.145 zł
- dotacja dla Domu w Szklarskiej Porębie prowadzonego przez Zgromadzenie Zakonne 1.249.387 zł

Struktura wydatków w powiatowych domach pomocy społecznej przedstawia się następująco:

	Wydatki Ogółem	Wydatki Bieżące (bez inwestycyjnych i remontów)
- wydatki płacowe oraz pochodne	66,7%	67,6%
- pozostałe wydatki bieżące	32,9%	32,4%
- wydatki inwestycyjne-	0,4%	

W strukturze wydatków rzeczowych największy udział stanowiły:

- zakupy materiałów, wyposażenia, opału, paliwa, odzieży, obuwia, pościeli, art. gosp., śr. czystości, itp. 37,60%
- środki żywności 26,30%
- energia 19,80%
- usługi remontowe 3,00%
- usługi pozostałe 7,50%
- inne 5,80%

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania mieszkańca (bez wydatków inwestycyjnych) wyniósł 2.605 zł.

W poszczególnych domach koszt ten wynosił:

- DPS Janowice 2.667 zł
- DPS Miłków 2.631 zł
- DPS Kowary 2.522 zł
- DPS Sosnówka 2.545 zł
- DPS Szklarska Poręba 2.901 zł

W 2012 roku średnia miesięczna kwota dotacji wojewódzkiej na 1 mieszkańca wynosiła 1.856,23 zł, jednakże w ciągu roku otrzymano jednorazowe zwiększenia na dofinansowanie bieżącej działalności domów.

Średnia miesięczna stawka żywieniowa na 1 dzień w poszczególnych domach wynosiła:

- DPS Janowice 7,22 zł
- DPS Miłków 7,05 zł
- DPS Kowary 6,51 zł
- DPS Sosnówka 7,50 zł
- DPS Szklarska Poręba 7,28 zł

W domach pomocy społecznej na 31.12. 2012 r. zatrudnionych było 259 osób na 237,12 etatach, w tym:

- w domach powiatowych - 196,62 etatów
- w domu Zgromadzenia Zakonnego - 40,50 etatów

Na terenie Powiatu Jeleniogórskiego funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie

- Dom dla Dzieci w Przesiece, prowadzony na zlecenie powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie „Nadzieja”. Na działalność Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie wydatkowano kwotę 1.466.987 zł oraz na:

- koszty utrzymania dzieci umieszczonych w Domu dla Dzieci w Przesiece	177.171 zł
- usamodzielnienia i kontynuację nauki osób opuszczających placówki	90.290 zł.
- koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych na terenie innych powiatów	349.517 zł.

Struktura wydatków w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie przedstawia się następująco:

- wydatki placowe oraz pochodne	66,20%
- pozostałe wydatki bieżące	29,60%
- wydatki inwestycyjne	4,20%

W strukturze wydatków rzeczowych największy udział stanowiły:

- usługi remontowe	22,10%
- usługi pozostałe	35,60%
- energia	18,20%
- zakupy materiałów, wyposażenia, opału odzieży, obuwia, itp.	14,40%
- środki żywności	5,70%
- inne	4,00%

Przeciętny miesięczny koszt utrzymania dziecka w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie (bez wydatków inwestycyjnych) wyniósł 2.897 zł. W Domu Dziecka do dnia 30.04.2012 r. obowiązywała stawka żywieniowa – 10,00 zł. Od dnia 01.05.2012 r. posiłki przygotowuje firma cateringowa, dzienny koszt wyżywienia wynosi 15,00 zł. Na 31.12.2012 r. zatrudnienie w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie wynosiło 17 etatów, w tym wynagradzani wg Karty Nauczyciela - 4,5 etatów.

Na prowadzenie PCPR w Jeleniej Górze poniesiono wydatki w łącznej wysokości 926.160 zł, tj. 99,7% planu, z tego :

- na realizację projektu „Stawiam na aktywność”, realizowanego w ramach POKL współfinansowanego ze środków EFS - 341.883 zł, w tym wkład własny ze środków powiatowych – 618 zł, - na utrzymanie Centrum ze środków powiatowych - 584.277 zł.

Plan ustalony na początku roku zakładał wydatki w wysokości 583.740 zł. Ostatecznie, po zmianach, na koniec roku wynosił 931.020 zł, co związane było z otrzymaniem dotacji na realizację projektu systemowego „Stawiam na aktywność” (344.280 zł) oraz na wypłatę dodatku do wynagrodzenia dla pracownika socjalnego realizującego pracę socjalną w środowisku (3.000 zł).

Podobnie jak w latach poprzednich, część wydatków na utrzymanie PCPR, takich jak: opłaty pocztowe, telefoniczne oraz zakupy materiałów biurowych i eksploatacyjnych została sfinansowana w ramach realizowanego projektu systemowego. Natomiast zwrot wydatków za paliwo w kwocie 618 zł tytułem kosztów dojazdu na wywiady środowiskowe do uczestników projektu oraz związanych z monitoringiem działań w projekcie stanowił wkład własny z budżetu na realizację projektu. Ponadto, ze środków projektowych doposażono Centrum w komputer przenośny (laptop) z oprogramowaniem, drukarkę laserową, biurko i krzesło (dla pracownika socjalnego) oraz sfinansowano zatrudnienie konsultanta-doradcy d/s osób niepełnosprawnych, i nowozatrudnionego pracownika socjalnego.

Plan i wykonanie środków budżetowych

ŚRODKI BUDŻETOWE (w złotych)					
lp.	Rozdział	Plan wydatków wg układu wykon. budżetu na 2012 rok	Plan wydatków po zmianach na 2012 rok	Wykonanie za 2012 rok	% wykonania
1.	Rozdz. 85202 – Domy Pomocy Społecznej	9 809 626	10 940 989	10 940 532	99,99
2.	Rozdz. 85201 – Placówki Opiekuńczo- Wychowawcze	2 116 225	2 090 438	2 083 965	99,69
3.	Rozdz. 85218 – Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	583 740	931 020	926 160	99,48
4.	Rozdz. 85204 – Rodziny Zastępcze	1 758 350	1 867 498	1 863 627	99,79
5.	Rozdz. 85295 – Pozostała działalność	5 603	6 003	6 003	100,00
6.	Rozdz. 85220 – Ośrodki Interwencji Kryzysowej	58 100	58 100	58 100	100,00
	OGÓŁEM DZIAŁ 852 – POMOC SPOŁECZNA	14 331 644	15 894 048	15 878 387	99,90
1.	Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Rozdział 85311 – Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	24 700	24 700	16 440	66,56
	OGÓŁEM (dz. 852 i 853)	14 356 344	15 918 748	15 894 827	99,85

Wykorzystanie środków funduszu celowego

FUNDUSZE CELOWE (w złotych)				
lp.	Wyszczególnienie	Środki otrzymane w 2012 roku	Wykorzystanie za 2012 rok	% wykonania
1.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	705 736	705 736	100,0
2.	Program pilotażowy PFRON „Aktywny samorząd”	223 983	19 420	8,67

II. ZADANIA INWESTYCYJNE, REMONTY

ZADANIA INWESTYCYJNE

W zakresie zadań inwestycyjnych w 2012 roku, Dom Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich rozpoczął zadanie pod nazwą: „Ograniczenie emisji zanieczyszczeń poprzez modernizację kotłowni w DPS (przebudowa źródła ciepła z zastosowaniem biomasy oraz przebudowa silosów na pellet i podziemnej instalacji c.o.)”. Wartość całkowita inwestycji wyniesie 1.200.000 zł. W roku 2012 opracowano koncepcję oraz dokumentację dla w/w zadania, ponosząc na ten cel koszt w wysokości 35.670 zł. W roku 2013 zostaną przeprowadzone prace budowlane.

DPS w Janowicach Wielkich od 1998 roku prowadzi inwestycję, polegającą na modernizacji budynku nr 5 w ramach zadania „Modernizacja Domu Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich”. W 2012 nie udało się pozyskać dalszych środków na kontynuację realizacji tego zadania. Na dokończenie zadania potrzeba około 360.000 zł. Dokończenie inwestycji pozwoliłoby pozyskać dodatkowo 13 miejsc dla mieszkańców w wyremontowanym budynku, co z kolei przełożyłoby się na zwiększenie środków finansowych w budżecie DPS o ok. 300 000 zł rocznie.

DPS w Miłkowie od 1989 roku prowadzi inwestycję pod nazwą „Rozbudowa i modernizacja DPS w Miłkowie”. Ostatnie środki na ten cel, udało się pozyskać w 2005 roku, kiedy to zakończono modernizację pawilonu nr 1. W następnych latach nie otrzymano żadnych środków, a do zakończenia inwestycji potrzeba ok. 654.000 zł. (na budowę garażu, ukształtowanie terenu, place, drogi, sieć kanalizacyjną, ogrodzenie).

REMONTY

W 2012 roku wykonano szereg prac remontowych awaryjnych i konserwacyjnych pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia w Domach Pomocy Społecznej i Domu Dziecka. Poniżej podajemy zakres wykonanych remontów.

Dom Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich - prowadzono prace konserwacyjne: pralni, kotłowni olejowej, dźwigu osobowego, urządzeń kuchennych, instalacji oddymowej oraz bieżące drobne prace remontowe. Wykonano również naprawę rowu betonowego, odprowadzającego wodę deszczową.

Dom Pomocy Społecznej w Miłkowie - wykonywano bieżące prace konserwacyjne i naprawcze, a także przeprowadzono remonty w kotłowniach olejowych oraz naprawę sufitu w Zespole Szkół Specjalnych.

Dom Pomocy Społecznej w Kowarach - wykonywano jedynie konserwacje i remonty bieżące urządzeń i sprzętu, (m.in. naprawę pieca kuchennego oraz pieca c.o. w kotłowni)

Dom Pomocy Społecznej w Sosnowce - w zakresie remontów bieżących w 2012 roku przeprowadzono: remont posadzki – montaż wykładziny PCV w jadalni dla mieszkańców w Budynku Zameczek, uzupełnienie podłoża i położenie płytek w pomieszczeniach socjalnych. Ponadto, prowadzono bieżące naprawy urządzeń i sprzętu oraz usuwanie awarii (m. in. awaria sieci c.o., ciepłej i zimnej)

Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie - w ramach prac remontowych wykonano remont łazienek, pomieszczenia socjalnego, wymiana podłóg, położenie paneli, montaż ościeżnic, wymiana drzwi, remont klatki schodowej i korytarzy w bud. przy ulicy Bronka Czecha 22. Ponadto prowadzono bieżące naprawy urządzeń i sprzętu.

III. REALIZACJA ZADAŃ

1. RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

W przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców uruchamia się system pieczy zastępczej tj. zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom. Piecza zastępcza ma zatem charakter okresowy a jej celem jest wsparcie rodziny dysfunkcyjnej do czasu wyeliminowania tej dysfunkcji. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej lub instytucjonalnej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu.

Obowiązująca od 01.01.2012 r. ustawa wniosła szereg zmian i nowych kierunków rozwiązań, np.: przejście zadań pieczy zastępczej z ustawy o pomocy społecznej do systemu wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, oddzielenie procedury administracyjnej przyznawania świadczeń od pracy socjalnej, dalszy rozwój rodzinnej pieczy zastępczej poprzez proponowanie rozwiązań, które zachęciłyby do tworzenia takich form pieczy, zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego, nowa definicja rodziny zastępczej spokrewnionej z dzieckiem, uwzględniająca stopień pokrewieństwa dziecka (dziadkowie i rodzeństwo dziecka).

Przepisy ustawy wyznaczyły dwa zasadnicze obszary działania. W pierwszym – położono główny nacisk na utrzymanie dzieci w ich naturalnym środowisku, a więc w rodzinie dziecka. W drugim – na zapewnienie sprawnie funkcjonującego systemu pieczy zastępczej w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej służyć ma ograniczeniu roli placówek opiekuńczo-wychowawczych.

1.1.ŚWIADCZENIA DLA RODZIN ZASTĘPCZYCH

Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych oraz udzielanie pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci jest zadaniem powiatu. Zadanie to realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze, które swoim zasięgiem działania obejmuje: miasta - Karpacz, Kowary, Piechowice, Szklarską Porębę oraz gminy - Mysłakowice, Janowice Wielkie, Jeżów Sudecki, Podgórzyn i Starą Kamienicę. Pomoc realizowana jest w związku z Postanowieniami wydawanymi przez Sądy Rejonowe.

Centrum realizowało pomoc w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009r., Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz.U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz.U. poz.954)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. poz.823).

W roku 2012 na realizację świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie jeleniogórskim przeznaczono kwotę 1.726.370 zł , tj. o ok. 12,3% więcej niż w roku ubiegłym (1.537.296 zł w 2011 r.). Koszt ten nie obejmuje wydatków związanych z zatrudnieniem koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz kosztu pobytu dzieci z powiatu jeleniogórskiego w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. W tabeli przedstawiono poziom i strukturę wydatków, porównawczo z rokiem 2011.

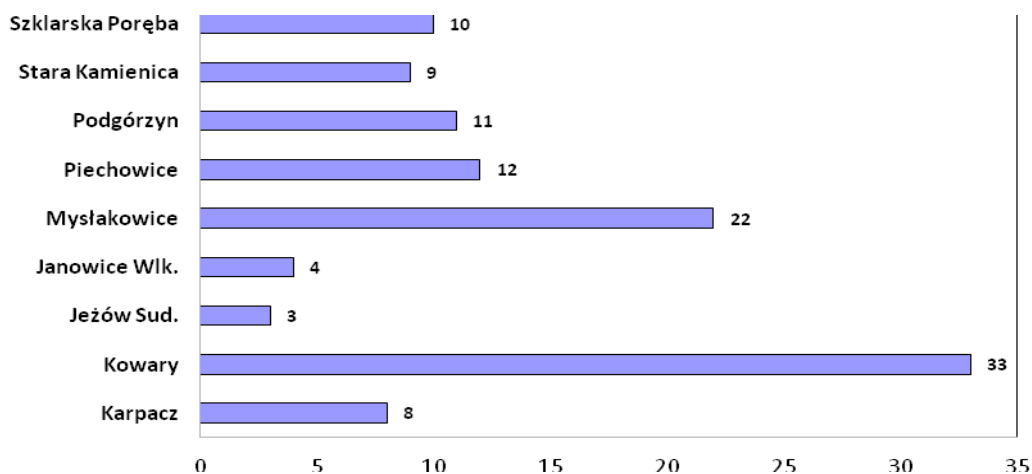
Formy pomocy	Budżet		Liczba rodzin		Liczba dzieci	
	2011	2012	2011	2012	2011	2012
pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania (w tym dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego)	1.190.475 + 93.267*	1.314.344 + 94.801*	126 w tym 12*	126 w tym 14*	171 w tym 15*	165 w tym 14*
jednorazowa pomoc na pokrycie wydatków związanych z potrzebami przyjętego dziecka	3.000	5.500	1	3	2	4
świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu	-	8.764	-	2	-	8
dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	-	2.700	-	3	-	9
pomoc pieniężna związana z usamodzielnieniem wychowanków rodzin zastępczych	51.880	61.640	11	-	11	12
pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	143.750	148.713	30	30	30	30
pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	0	2.931	-	1	-	1
wynagrodzenie osoby pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego	35.301	37.537	1	1	3	4
wynagrodzenie osób pełniących funkcję zawodowej rodziny zastępczej	112.890	144.241	4	5	12	18
Ogółem zł	1.537.296	1.726.370				

*dotyczy dzieci z powiatu jeleniogórskiego umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów

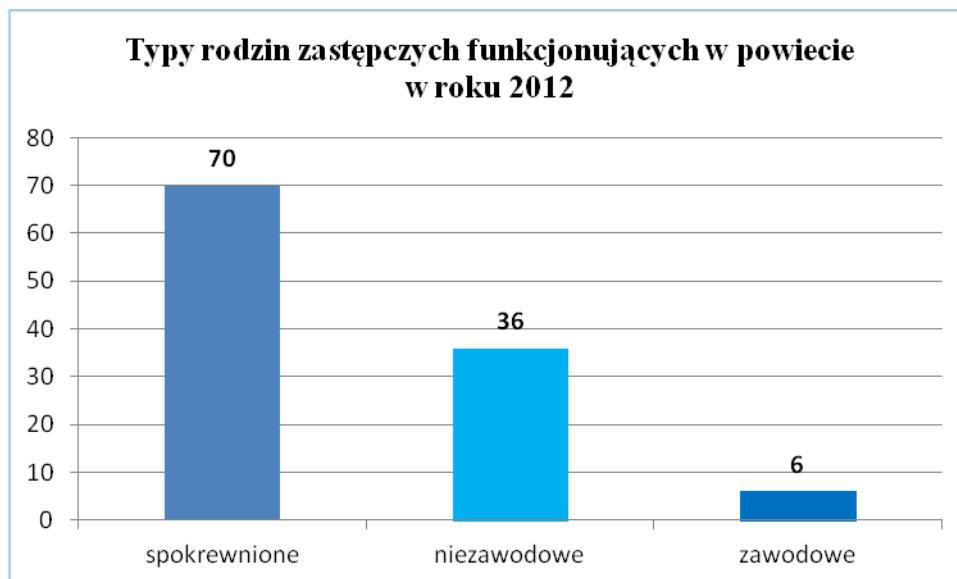
W formach pomocy od 2012 r. pojawiły się nowe świadczenia, tj. świadczenie na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu oraz dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania.

W roku 2012 w powiecie funkcjonowało 112 rodzin zastępczych, w których przebywało 151 dzieci. Poza powiatem funkcjonowało 14 rodzin, w których przebywało 14 dzieci z powiatu jeleniogórskiego.

Liczba rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu – rok 2012:

Najliczniejszą grupę stanowią rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem (62,5%), następnie niezawodowe (32%) oraz zawodowe (5,5%). W ostatniej grupie znajduje się rodzina zastępcza o charakterze pogotowia rodzinnego.

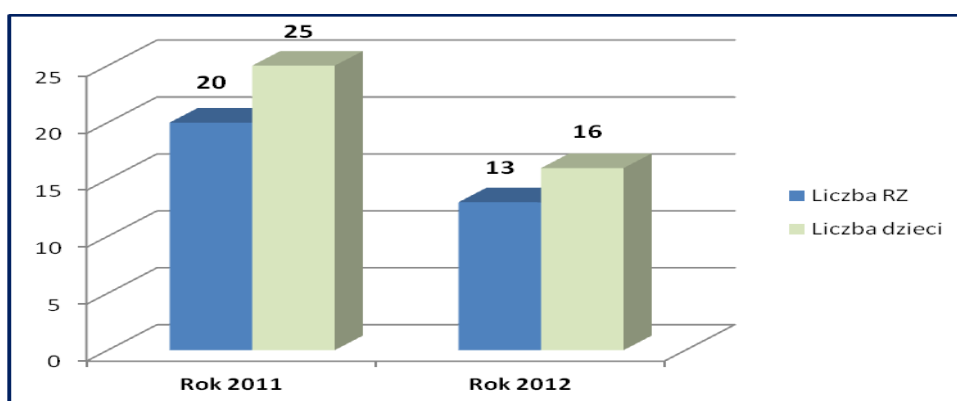

Wejście w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spowodowało zmiany w zakresie typów rodzin zastępczych. Do 31.12.2011 r. funkcjonowały rodziny zastępcze : spokrewnione z dzieckiem, niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, w tym wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego. Po zmianach, tj. od 01.01.2012 r., formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

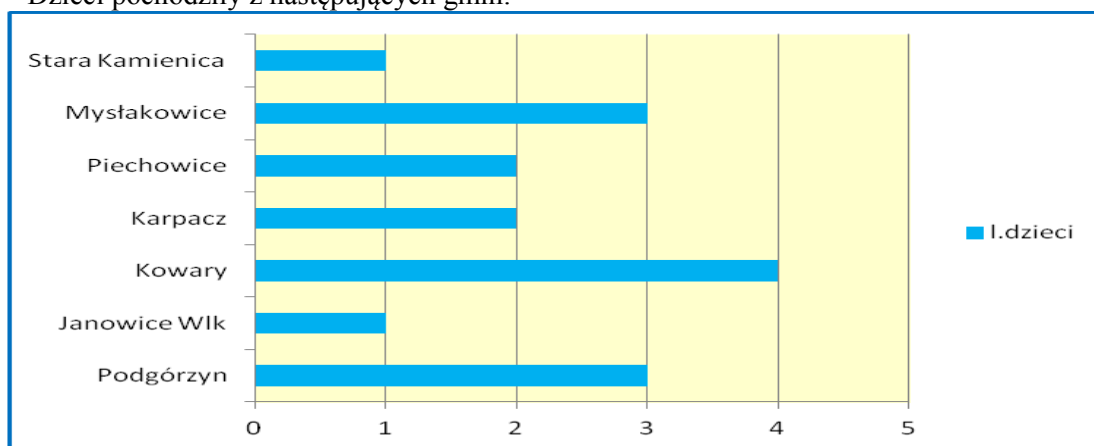
- a) rodzina zastępcza: spokrewniona (tylko dziadkowie i rodzeństwo dziecka), niezawodowa (pozostałe osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka), zawodowa, w tym pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- b) rodzinny dom dziecka.

Zmiana powyższa spowodowała wzrost wydatków w grupie rodzin niezawodowych (do końca 2011 – były to rodziny spokrewnione tworzone przez krewnych i powinowatych, np. ciocia, wujek, kuzyni itp.), gdyż dla nich ustawodawca wyznaczył wyższy poziom finansowania, tj. 1000 zł/dziecko mies. od roku 2012 (dotychczas – 658,80 zł/dziecko mies.). Obowiązkowe zwiększenie świadczeń od roku 2012, spowodowało wzrost wydatków o 97.920 zł. Centrum pozyskało dodatkowe środki w kwocie 48.960 zł na utrzymanie dziecka w rodzinach zastępczych niezawodowych. Dodatkowe środki w wysokości 45.265,83 zł pozyskano również na wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych. Łącznie otrzymano 94.225,83 zł. Należy w tym miejscu dodać, że w roku 2012, na pokrycie kosztów utrzymania jednego dziecka przeciętnie wypłacano pomoc w wysokości 725,36 zł/mies., a w roku 2011 przeciętna wysokość tej pomocy - 635,94 zł.

W roku sprawozdawczym powstało 13 nowych rodzin zastępczych (16 dzieci) - porównawczo z rokiem ubiegłym przedstawiono poniżej.

Dzieci pochodziły z następujących gmin:

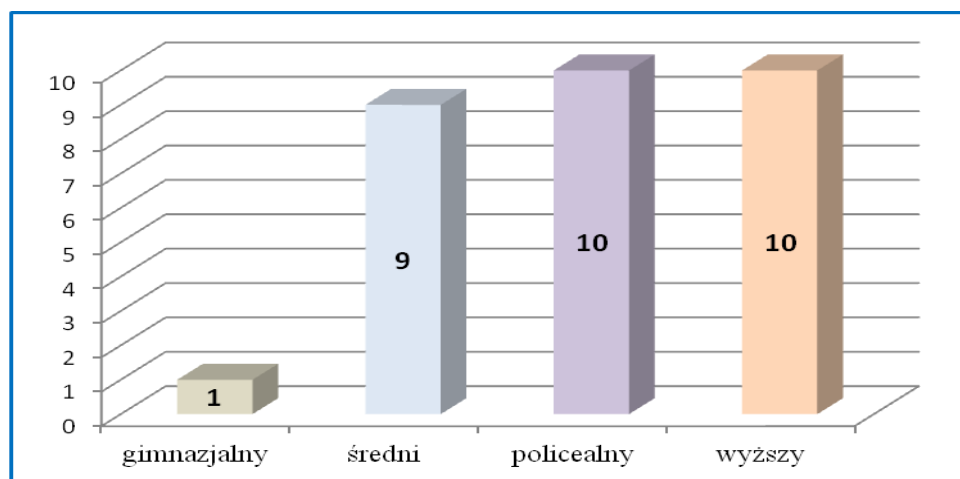
Przepisami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od roku 2012 wprowadzono obowiązek współfinansowania przez gminę pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości: 10% - w pierwszym roku, 30% - w drugim roku i 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Niniejszy przepis dotyczy dzieci umieszczanych w rodzinnej pieczy zastępczej od 01 stycznia 2012 r. W związku z powyższym, z tytułu współfinansowania w pierwszym roku pobytu dzieci w rodzinach zastępczych Gminy wniosły opłatę w wysokości 11 203,15 zł. W kolejnym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej koszt Gminy wyniesie już 30% kosztu utrzymania dziecka w tej rodzinie.

W roku ubiegłym w kilku przypadkach rozwiązano rodzinę zastępczą: powrót do rodziców – 2 dzieci, - umieszczenie dziecka przewlekle chorego w Ośrodku Zgromadzenia Sióstr Augustianek w Bielawie – z wniosku rodziny zastępczej, nieprawidłowości w sprawowaniu opieki nad dzieckiem przez spokrewnioną rodzinę zastępczą (dziadek dziecka) - dziecko umieszczono w pogotowiu rodzinnym. Ponadto, dla dwojga dzieci (rodzeństwo) przebywających w pogotowiu rodzinnym znaleziono rodzinę zastępczą.

W roku ubiegłym w powiecie funkcjonowało 18 rodzin zastępczych, w których przebywało 21 dzieci z innych powiatów. Zwrot wydatków na ich utrzymanie odbywał się na podstawie porozumień zawartych z właściwymi powiatami. W roku 2012 zawarto dwa porozumienia. Analogicznie, 14 dzieci z powiatu jeleniogórskiego przebywało w 12 rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów. W 2012 r. zawarto dwa porozumienia w tym zakresie.

Grupa pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę liczyła 30 osób (rok 2011 – 30).

Liczba wychowanków z podziałem na poziomy kształcenia

Wychowankowie kształcili się głównie na poziomie średnim, policealnym i wyższym.

Przyznanie pomocy pieniężnej bądź odmowa jej przyznania odbywa się w trybie decyzji administracyjnej. W roku 2012 wydano 248 takich decyzji, z tego:

- pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej (w tym decyzje zmieniające) - 201
- jednorazowa na pokrycie wydatków związanych z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny – 3
- utrata prawa do pomocy pieniężnej na pokrycie kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej -16
- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka- 3,
- dofinansowanie do remontu – 2
- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki -6
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie pełnoletniego wychowanka RZ -12
- utrata bądź zawieszenie prawa do pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki -5.

W roku ubiegłym przeprowadzono blisko 100 wywiadów w miejscu zamieszkania pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej kontynuujących naukę, a także u rodziców biologicznych zobowiązanych do ponoszenia odpłatności z tytułu przebywania dzieci w rodzinach zastępczych. Współpracowano z ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi powiatowymi centrami pomocy rodzinie w celu ustalenia sytuacji życiowej osób zobowiązanych. Przeprowadzone postępowania wykazały brak możliwości obciążenia ich odpłatnością. Uwzględniając przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwałę nr XVI/93/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 stycznia 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia miesięcznej opłaty za pobyt w pieczy zastępczej dziecka oraz osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy – wydano 110 decyzji administracyjnych. Łącznie (świadczenia + odpłatność) wydano 358 decyzji.

Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, szkołami i sądami umożliwiła przepływ informacji dotyczących rodzin zastępczych funkcjonujących w powiecie. Zaangażowanie od lipca 2012 roku koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej to nie tylko działania w zakresie wsparcia i nadzoru nad prawidłowością funkcjonowania rodzin zastępczych, to również możliwość bieżącego monitorowania zmian w zakresie dochodu dziecka, warunkującego wysokość należnego świadczenia.

1.2. ORGANIZATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ - EFEKTY PRACY W ZAKRESIE RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Od 1.01.2012 r. Centrum pełni rolę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zadaniami organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej są w szczególności: prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej/niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia tych funkcji oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej, organizowanie dla tej grupy szkoleń, zapewnianie funkcjonującym rodzinom zastępczym szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby, zapewnianie im pomocy i wsparcia w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych, organizowanie pomocy wolontariuszy, współpraca ze środowiskiem lokalnym: powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi, prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego, dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej, prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej/rodziny zastępczej niezawodowej a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą, przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym/niezawodowym poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego, przedstawianie Staroście i Radzie Powiatu corocznego sprawozdania z

efektów pracy, zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających, organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Powyższe wyraźnie wskazuje na oddzielenie procedury administracyjnej przyznawania świadczeń dla rodzin zastępczych od pracy socjalnej. Intencją ustawodawcy było oddzielenie zadań związanych z rodzinną pieczą zastępczą od innych zadań PCPR. Dlatego, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze utworzono Zespół ds. pieczy zastępczej. W jego skład wchodzi: starszy specjalista pracy z rodziną, psycholog, koordynatorzy oraz radca prawny. Przy czym, zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej uwarunkowane jest możliwościami finansowymi. Zespół ds. pieczy zastępczej realizuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Jak wskazano wyżej, do zadań organizatora należy m.in. kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, organizowanie dla nich szkoleń oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych niezbędnych do przyjęcia dziecka do rodziny zastępczej. Kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej polega na spotkaniu z kandydatami w ich środowisku, w celu sprawdzenia ich warunków mieszkaniowych i bytowych, predyspozycji i umiejętności wychowawczych oraz motywacji do podjęcia się roli rodzica zastępczego, a w efekcie analizę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej. Po spełnieniu wstępnych warunków, o których mówi ustawa, kandydaci biorą udział w kilkumiesięcznym szkoleniu programem PRIDE dla rodziców zastępczych.

W 2012 roku w toku naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej/ rodziny zastępczej niezawodowej, programem PRIDE przeszkolono osiem osób (w tym dwa małżeństwa), z czego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zakwalifikowano jedną rodzinę. W rodzinie tej umieszczono dwójkę dzieci, które wcześniej przebywały w zawodowej rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego. Pozostałe osoby ukończyły szkolenie dla rodzin zastępczych, jednakże nie wniosowały o zaświadczenia kwalifikacyjne, na mocy których mogłyby starać się o przyjęcie dzieci do rodziny. Przeszkolone osoby mogą pełnić funkcję rodzin pomocowych, które są formą wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych. W jednym przypadku wystąpiła konieczność zapewnienia opieki trójce dzieci z zawodowej rodziny zastępczej, podczas korzystania rodziców z wyjazdu urlopowego. Przez okres trzech tygodni dzieci przebywały w rodzinie pomocowej.

Pracownicy Zespołu dokonywali okresowej oceny rodzin zastępczych oraz sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu jeleniogórskiego. Podstawą dokonania w/w ocen były wizyty w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych. W celu pogłębienia informacji dotyczących sytuacji dzieci, pracownicy systematycznie współpracowali ze środowiskiem lokalnym, m.in. ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Oceny stanowiły podstawę do sporządzenia opinii dotyczących zasadności dalszego pobytu w pieczy zastępczej (w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy), przekazywanych do właściwego sądu.

W odpowiedzi na potrzeby, rodzinom zastępczym, zapewniono możliwość udziału w szkoleniach mających na celu podniesienie ich kwalifikacji. Była to również okazja do poznania się, wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia. Od marca do grudnia zorganizowano pięć szkoleń, w których wzięło udział 40 osób. Tematyką podejmowaną podczas spotkań były: psychologia rozwoju (społecznego, emocjonalnego, intelektualnego) dziecka w wieku 2-12 lat, kryzysy rozwojowe i pozytywne ich rozwiązywanie, a także prawidłowe budowanie poczucia własnej wartości.

Poza spotkaniami grupowymi, w ciągu roku prowadzono również indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne. Rodziny miały możliwość skorzystania z szeroko rozumianego wsparcia. Trudności, na jakie najczęściej wskazywano to:

- problemy emocjonalne dzieci, adaptacja do nowej sytuacji (zmiana szkoły, miejsca zamieszkania, środowiska wychowawczego),
- trudności wychowawcze (kłamstwa, apatia, zachowania agresywne i buntownicze oparte na konflikcie rodzic-dziecko).

W celu promowania rodzicielstwa zastępczego, pracownicy Centrum wzięli udział w „Kowarskiej Gieldzie Zagrosikowej” zorganizowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kowarach w dniu 30.06.2012 r. Letnia edycja Gieldy była nie tylko okazją do sprzedaży, wymiany czy zakupu różnych rzeczy. Liczne atrakcje, wystawy i konkursy sprawiły, że impreza była świetnym sposobem na aktywne spędzenie czasu wraz z całą rodziną i okazją do szerzenia idei rodzicielstwa zastępczego. Osobom zainteresowanym pracownicy Centrum rozdawali ulotki i udzielali informacji nt. rodzicielstwa zastępczego.

W drugim półroczu 2012 r. Centrum zorganizowało konkurs plastyczny pt.: „Rodzina zastępcza. Uczucia prawdziwe”. Jego odbiorcami były rodziny zastępcze (dzieci, rodzice oraz ich krewni) funkcjonujące na terenie powiatu jeleniogórskiego. Nagrodzono i wyróżniono pięcioro dzieci. Nagrodami były książki, mapy, karty, puzzle edukacyjne, bajki oraz słodczyce. Nagrodzenie dzieci było możliwe dzięki współpracy z Wydawnictwem „Piętka” z siedzibą w Katowicach, które nieodpłatnie przekazało pomoce dydaktyczne o łącznej wartości 3 100 zł. Środki na ich zakup zostały zgromadzone dzięki ofiarności ponad dwudziestu sponsorów z różnych części Polski.

Od 1 lipca do 31 grudnia ubiegłego roku, 59 rodzin zastępczych objęto opieką trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Środki finansowe na ich zatrudnienie zostały pozyskane w 70% z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2012 „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. Łączny koszt zadania - 38 805 zł, z tego środki pozyskane – 27 165 zł.

Koordynatorzy odwiedzali rodziny zastępcze przynajmniej raz w miesiącu, udzielając im wsparcia w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej. Współpracowali z wychowawcami i pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, pracownikami ośrodków pomocy społecznej, psychoterapeutami, psychiatrami. Częstsze, niż dotychczas, wizyty w środowisku pozwoliły lepiej poznać dzieci przebywające w pieczy zastępczej oraz ich opiekunów. Najczęściej diagnozowane problemy w rodzinach dotyczyły niewłaściwego funkcjonowania dzieci w szkole, tj. słabych wyników w nauce oraz problemów wychowawczych w domu i szkole. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej starali się znaleźć przyczyny występujących trudności, pomagali uświadomić je rodzinom i zaktywizować opiekunów do podjęcia działań mających na celu wyeliminowanie problemu. Wspólnie z rodzinami opracowywali plan pomocy dziecku, monitorowali ich sytuacje szkolne, pomagali małoletnim w nauce. Dzięki ich pracy, kilkorgu dzieciom udało się w okresie wakacji nadrobić zaległości i uzyskać promocję do następnej klasy. W przypadkach tego wymagających, koordynatorzy pomagali rodzinom zastępczym w znalezieniu specjalistycznej pomocy.

Dwoje wychowanków rodzin zastępczych skierowano do Poradni Leczenia Uzależnień w Szpitalu Specjalistycznym MSW w Jeleniej Górze celem diagnozy. Jeden z nich w grudniu 2012 r. został umieszczony w Ośrodku Rehabilitacyjno – Wychowawczym dla Młodzieży Uzależnionej w Częstochowie. Chłopiec ma szansę na zerwanie z nałogiem i ukończenie szkoły, a rodzina może z nadzieją patrzeć na jego przyszłość.

Z inicjatywy koordynatora, w tut. Centrum dwukrotnie odbyło się spotkanie zespołu pieczy zastępczej z rodziną zastępczą, której funkcjonowanie budziło wiele zastrzeżeń (nasiliły się problemy wychowawcze). Spotkanie, w którym uczestniczyli również: ojciec dzieci, pedagog szkolny, pracownik socjalny, kurator społeczny, miało na celu uświadomienie rodzinie problemów w niej występujących. Wspólnie ustalony został dalszy plan pomocy rodzinie, tak aby nie doszło do jej rozwiązania. Realizację zawartych w planie pomocy ustaleń, monitorował koordynator rodzinnej pieczy zastępczej. Efektem pracy z rodziną jest widoczna poprawa jej funkcjonowania.

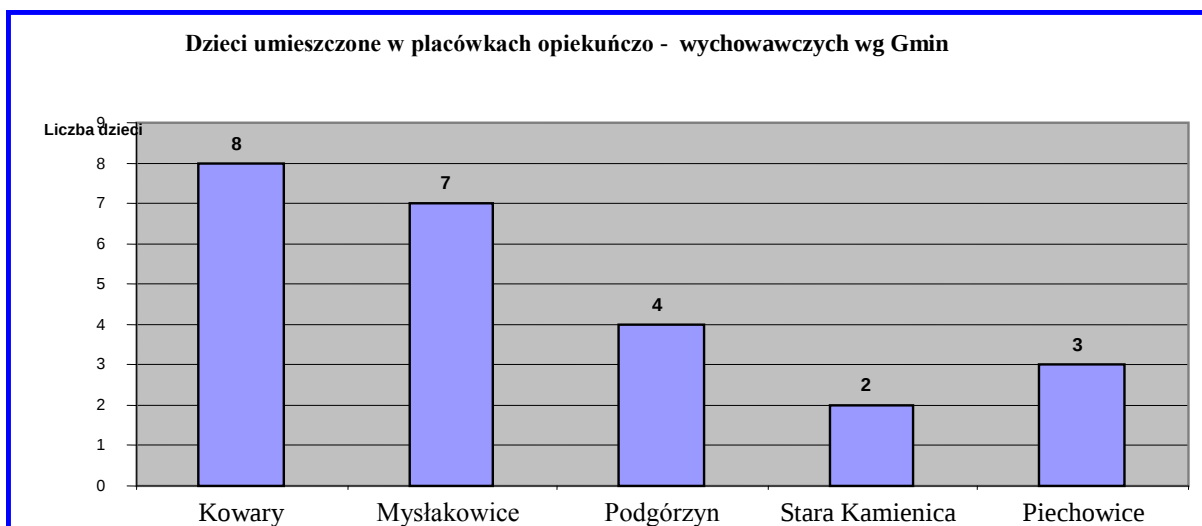
W przypadku jednej rodziny zastępczej koordynator zdiagnozował poważne problemy - dziecko nie realizowało obowiązków szkolnych, okresowo przebywało poza miejscem zamieszkania, ponadto rodzic zastępczy nadużywał alkoholu. Podjęto szereg działań, mających na celu wyeliminowanie problemów. Jednak funkcjonowanie rodziny zastępczej nie uległo istotnej poprawie. Z wniosku Centrum nastąpiło rozwiązanie rodziny zastępczej. Wielokrotne spotkania koordynatora i kontakty z rodziną pozwoliły na przywrócenie władzy rodzicielskiej matce dziecka.

Rola koordynatorów w systemie pieczy zastępczej jest nieoceniona. Wykonując swoje obowiązki również poza niestandardowymi godzinami pracy (popołudnia, godziny wieczorne, soboty, niedziele) mają pełniejszy ogłód sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka oraz wywiązywania się z roli rodziców zastępczych.

2. INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

W Powiecie funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego: Dom Dziecka im. Marii Konopnickiej w Szklarskiej Porębie oraz Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece. Druga z nich rozpoczęła działalność z dniem 16 sierpnia 2012 r. Umowę zawarto na 5 lat. Jest placówką prowadzoną na zlecenie Powiatu przez Karkonoskie Stowarzyszenie Pomocy Dziecku i Rodzinie NADZIEJA, z siedzibą w Jeleniej Górze. Spełnia wszelkie (obowiązujące od 1.01.2012 r.) standardy, wśród których istotnym jest liczba miejsc w placówce - 14.

Wymogi standaryzacji nie ominęły także Domu Dziecka im. M. Konopnickiej w Szklarskiej Porębie z dotychczasową liczbą miejsc 48. W roku 2012 roku podjęto działania dostosowawcze zmierzające do zmniejszenia liczby miejsc w placówce do 30. Reorganizacja dotyczyła także bazy lokalowej (wyłączenie z użytkowania jednego budynku) oraz kadry (redukcja zatrudnienia). Wprawdzie do końca roku nie udało się osiągnąć standardu 30 miejsc, to jednak liczba dzieci w placówce wyraźnie spadła (wg stanu na ostatni dzień roku w placówce przebywało 36 dzieci). Było to możliwe dzięki temu, iż poza jednym przypadkiem, do Domu nie kierowano nowych dzieci. Nie oznacza to jednak braku potrzeb w tym zakresie. W roku 2012 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono łącznie 24-oro dzieci pochodzących z następujących gmin:

Dzieci umieszczono w następujących placówkach:

- Dom dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece - 14 (tylko dzieci z powiatu)
- Dom Dziecka w Szklarskiej Porębie - 1 (dziecko z powiatu)

w placówkach poza powiatem:

- Dom Dziecka „Nadzieja” w Jeleniej Górze - 4 dzieci
- DD „Dąbrówka” w Jeleniej Górze - 3 dzieci
- Pl. Wielofunkcyjna „Nadzieja” Jelenia Góra - 2 dzieci

Umieszczenie dzieci w placówkach poza powiatem wymagało zawarcia stosownych porozumień. Stąd 9 nowych porozumień zawartych z Miastem Jelenia Góra.

W roku 2012 obowiązywały łącznie 22 porozumienia: 4 dot. pobytu dzieci z innych powiatów w DD w Szklarskiej Porębie (zawarte w okresie wcześniejszym) i 18 dot. dzieci z powiatu jeleniogórskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem (15- z miastem Jelenia Góra, 1- z powiatem lubańskim, 2 - z powiatem jaworskim).

Średni miesięczny wydatek przeznaczony na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej jest wysoki. W roku 2012 kształtował się na poziomie od 2.289,13 zł (Ognisko Wychowawcze dla Dziewcząt w Lubaniu) do 3.967,14 zł (DD „Dąbrówka” w Jeleniej Górze). Miesięczny koszt utrzymania w DD w Szklarskiej Porębie to kwota 2.712,50 zł, a w Domu dla Dzieci w Przesiece - 2.836,95 zł.

Przepisami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od roku 2012 wprowadzono

obowiązek współfinansowania przez gminę pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Niniejszy przepis dotyczy dzieci umieszczanych w placówkach od 01 stycznia 2012 r.

W związku z powyższym, z tytułu współfinansowania w pierwszym roku pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej Gminy wniosły opłatę w wysokości 36 350,17 zł. W kolejnym roku pobytu koszt Gminy wyniesie już 30% średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W roku 2012 wydano 56 decyzji w sprawie odpłatności rodziców za pobyt ich dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. We wszystkich przypadkach odstąpiono od naliczenia odpłatności. Z dokonanego rozeznania i zgromadzonej w sprawie dokumentacji wynikało, że sytuacja życiowa rodziców lub innych zobowiązanych uniemożliwia ustalenie takiej odpłatności. Wśród dominujących powodów wpływających na trudną sytuację życiową należy wymienić: brak własnego dochodu, stałego zatrudnienia, niepełnosprawność, uzależnienia. Decyzje wydawano w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwałę Nr XVI/93/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 stycznia 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia miesięcznej opłaty za pobyt w pieczy zastępczej dziecka oraz osoby, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy.

W ubiegłym roku 5 pełnoletnich wychowanków placówek usamodzielniało się, a 15 kontynuowało naukę.

Pomoc udzielona pełnoletnim wychowankom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze w latach 2011-2012

Formy pomocy	2011		2012	
	Liczba osób	Kwota (zł)	Liczba osób	Kwota (zł)
Na kontynuowanie nauki	13	59.292,00	15	63.267,00
Jednorazowa na usamodzielnienie	7	41.340,00	5	27.023,00
Rzeczowa	1	2.994,00	0	0,00

Wychowankowie kontynuowali naukę głównie w szkołach średnich (9 osób) i policealnych (4). Jedna osoba kształciła się na poziomie wyższym i jedna w szkole zawodowej.

Wprowadzone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nowe rozwiązania i kierunki działania stawiają na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej na rzecz ograniczenia roli placówek opiekuńczo-wychowawczych. W niedalekiej przyszłości instytucje te będą małymi, przejściowymi placówkami (docelowo do 14 dzieci), przeznaczonymi dla dzieci starszych (od 10 roku życia), wymagających szczególnej opieki i mających trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie.

3. DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

Na terenie Powiatu funkcjonuje pięć Domów: cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie):

Typ domu			Liczba miejsc	Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w zł (publikowany) – 2012 r.
1	DPS Kowary	dla przewlekle somatycznie chorych kobiet	56	2.469,68 zł
2	DPS Sosnówka	dla osób w podeszłym wieku	60	2.545,98 zł
3	DPS Miłków	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopcy) – 36 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni) – 66 miejsc	102	2.666,11 zł
4	DPS Janowice Wielkie	dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	91	2.846,56 zł
5	DPS Szklarska Poręba	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczęta)	63	2.848,00 zł
			372	

W ubiegłym roku wydano 35 decyzji w sprawie umieszczenia w domu pomocy społecznej. Wg stanu na koniec roku na umieszczenie oczekiwało 17 osób.

Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej - stan na 31.12.2012 roku

DOM		Liczba miejsc	Liczba osób skierowanych przed 01.01.2004r.	Liczba osób skierowanych po 01.01.2004r.
1	DPS Kowary	56	18	38
2	DPS Sosnówka	60	13	49
3	DPS Miłków	102	85	17
4	DPS Janowice Wielkie	91	77	14
5	DPS Szklarska Poręba	63	51	12
		372	244	130

Istotnym problemem Domów funkcjonujących w powiecie jest ich niewystarczające finansowanie. Corocznie, w najtrudniejszej sytuacji finansowej są te domy, w których przebywa największa grupa mieszkańców umieszczonych w domu przed 1.01.2004 r. Na tych mieszkańców z budżetu Wojewody przekazywano dotację w wysokości 1856,23 zł mies./na mieszkańca. Dotacja wojewódzka oraz dochody z odpłatności wnoszonej przez mieszkańców (osoba pełnoletnia: w wys. 200% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej dla osoby samotnie gospodarującej, tj. 1084,00 zł, nie więcej jednak niż 70% dochodu, a w przypadku dziecka: opłatę ponoszą rodzice lub opiekunowie w wysokości 150% kryterium dochodowego dla osoby samotnej, tj. 813,00 zł, nie więcej jednak niż 70% dochodu na osobę w rodzinie, wliczając dziecko przebywające w domu pomocy społecznej) nie pokrywały pełnego kosztu utrzymania mieszkańca w Domu.

Domy dysponują łącznie 372 miejscami. Wg stanu na koniec roku w Domach przebywały 374 osoby. W ciągu roku odeszło 30 osób, w tym: 24 - zmarły, 1 - powróciła do domu rodzinnego, 1 - przeszła do innej placówki, 2 – zrezygnowały., 2 – umieszczone były na pobyt czasowy. W ogólnej liczbie mieszkańców, aż 244 osoby skierowano przed 01.01.2004, więc koszty ich pobytu pokrywane są z dotacji wojewódzkiej oraz odpłatności wniesionej przez mieszkańca. W przypadku pozostałych 130 osób (przyjętych po 01.01.2004 r.) odpłatność wnoszona jest w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Do wnoszenia opłaty za pobyt w DPS zobowiązani są: mieszkaniiec domu (w przypadku osoby małoletniej – jej przedstawiciel ustawowy), nie więcej niż 70% dochodu mieszkańca,

małżonek, zstępnii przed wstępnyimi, gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. W związku z trudną sytuacją finansową Domów, w roku 2012 udało się pozyskać dodatkowe środki na wsparcie ich działalności w wysokości 556 627,00 zł.

Zgodnie z przedmiotem działalności statutowej Domy zapewniają mieszkańcom całodobową opiekę, świadcząc usługi w zakresie potrzeb bytowych, opiekuńczych, edukacyjnych, zdrowotnych i wspomagających. Pozbawione są barier architektonicznych, zainstalowane są dźwigi osobowe i schodolazy, dostosowane są do potrzeb niepełnosprawnych mieszkańców. Budynki wyposażone są w systemy alarmowo-przyzywowe i alarmowo-przeciwpożarowe. W zakresie warunków sanitarnych Domy spełniają wymogi standaryzacyjne, łazienki i toalety dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. W ramach usług opiekuńczych i wspomagających świadczona jest praca socjalna, organizuje się terapię zajęciową i rehabilitację. Mieszkańcom udzielana jest pomoc w podstawowych czynnościach życiowych oraz w pielęgnacji. Domy współpracują z lokalnymi placówkami służby zdrowia, które zapewniają mieszkańcom pomoc medyczną i pielęgnacyjną. Mieszkańcy, zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami, mają możliwość uczestniczenia w terapii, turnusach rehabilitacyjnych, imprezach i spotkaniach integrujących, wyjazdach kulturalno – oświatowych. W ramach usług wspomagających Domy stymulują i nawiązują kontakty z rodzinami mieszkańców, ułatwiając spotkania z nimi, często również poprzez dowożenie mieszkańców do miejsca zamieszkania ich rodzin. Zapewnia się zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych organizując święta, uroczystości czy udział w nabożeństwach. Realizacja usług prowadzi do osobowego rozwoju mieszkańców i poszanowania ich godności. W roku 2012 Domy aktywnie włączały się w życie społeczności lokalnych. Mieszkańcy uczestniczyli w wielu wydarzeniach:

- kulturalnych: spotkania integracyjne z mieszkańcami innych domów pomocy społecznej, festyny rodzinne, Bal Seniora w Pałacu Spiż w Miłkowie, obchody z okazji Światowego Dnia Inwalidy, wycieczki krajoznawcze, spektakle teatralne, wystawy prac plastycznych, XV Przegląd Teatrów Amatorskich w Kamiennej Górze, wyjazd do Opery Wrocławskiej,
- religijnych: Noworoczne Spotkanie Oplatkowe dla Osób Niepełnosprawnych w Mysłakowicach, uroczyste obchodzenie świąt, wyjazd do Sanktuarium Św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy, wyjazd na odpust do HORNI MAXOV w Czechach, pielgrzymki,
- sportowych: wyjazd na spartakiadę do Nielestowna, Międzynarodowa Olimpiada Osób Niepełnosprawnych w Nielestownie, wyjazd na 36 Bieg Piastów 2012, X Dolnośląski Turniej Piłki Nożnej, Dolnośląski Mityng w Biegu Przełajowym, VI Mityng Lekkoatletyczny Olimpiad Specjalnych, VIII Dolnośląski Turniej Badmintona, VI Dolnośląski Dzień Treningowy Programu Aktywności Motorycznej OS, IX Dolnośląski Mityng Trójboju Siłowego OS, Olimpiada Sportowa „GRAPA 2012” w Nielestownie, turniej piłki nożnej „TURGOL” we Wrocławiu.

4. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

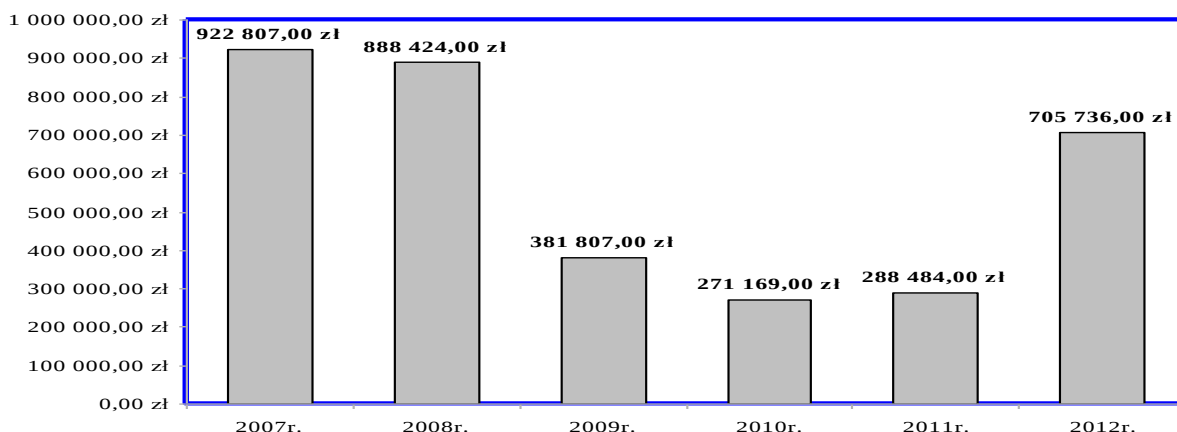
Zadania rehabilitacji społecznej, realizowane przez Centrum, finansowane są ze środków PFRON, w oparciu o treść art. 35a ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

W roku 2012 na realizację zadań dysponowano kwotą 705.736,00 zł. Podziału środków, po uzgodnieniu z Powiatową Społeczną Radą ds. Osób Niepełnosprawnych, dokonano w trybie uchwały Rady Powiatu. Dofinansowaniem objęto następujące zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych:

- uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- likwidację barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych),
- sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

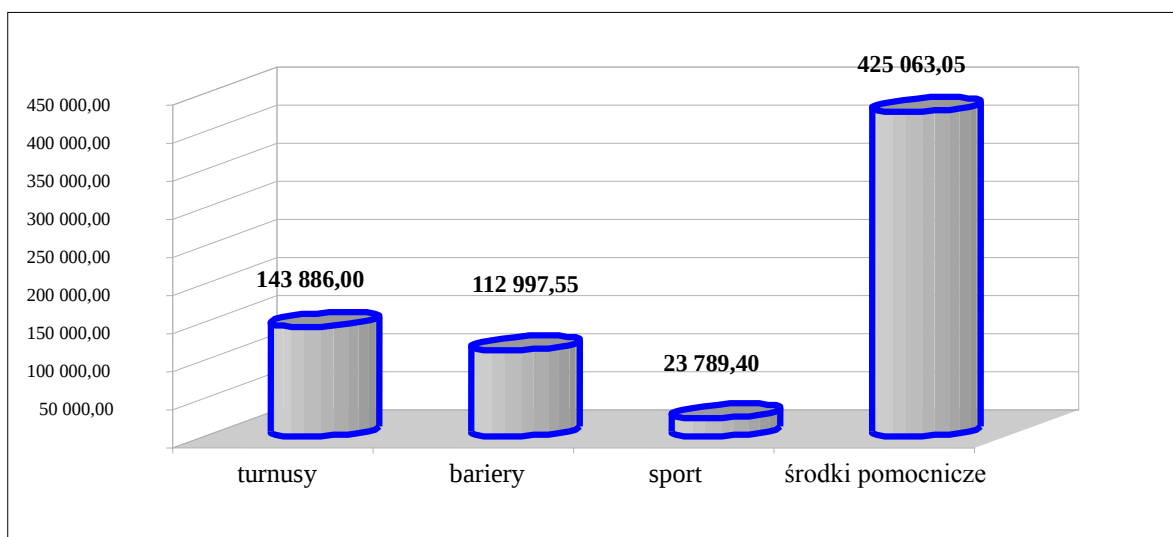
W porównaniu z latami ubiegłymi, w roku 2012 nastąpił wzrost środków. Jednak ich poziom nie sięga tego z lat 2007-2008. Niniejsze zilustrowano na wykresie poniżej.

Środki finansowe na rehabilitację społeczną (ogółem) w latach 2007 – 2012

W porównaniu do lat ubiegłych budżet roku 2012 kształtował się na poziomie: **76,5%** w stosunku do roku 2007, **79,4%** w stosunku do roku 2008, a w stosunku do kolejnych lat był wyższy o ok.: **84,8%** (do 2009 r.), **160,2%** (do 2010 r.), **144,6%** (do 2011 r.). Mimo poprawy sytuacji finansowej w 2012 roku nie udało się zrealizować wszystkich potrzeb wynikających ze złożonych wniosków.

Podział środków finansowych na zadania realizowane w roku 2012

Uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Dofinansowanie skierowano do grupy dzieci i młodzieży do 24 r.ż. (uczącej się) oraz dorosłych, którzy nie korzystali z dofinansowania w roku 2011, bądź też nigdy z niego nie korzystali (dofinansowaniem objęto 78 osób oraz 48 opiekunów). Ponadto, dofinansowano udział w turnusach 37 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu w wieku aktywności zawodowej oraz 12 opiekunów – uczestników projektu systemowego p.n. „Stawiam na aktywność”, realizowanego w ramach POKL, Priorytet VII Promocja Integracji Społecznej, Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.2. Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie, współfinansowanego przez UE ze środków EFS.

Ogółem na dofinansowanie przeznaczono kwotę 143.886,00 zł. Z dofinansowania skorzystało łącznie 175 osób, przy czym przeciętne dofinansowanie w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło 822,20 zł (w 2011r. - 800,10 zł).

Realizacja turnusów w latach 2011-2012 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Liczba złożonych wniosków			Struktura uczestników turnusu			
		Ogółem	Rozstrzygnięte negatywnie	Rozstrzygnięte pozytywnie	Dorośli	Dzieci	Opiekunowie	Rezygnacje
2011	84.011,00	236	125	111	44	24	37	6
2012	143.886,00	277	89	188	82	33	60	13

Niewystarczające środki finansowe uniemożliwiły zaspokojenie wszystkich potrzeb związanych z turnusami rehabilitacyjnymi

Likwidacja barier funkcjonalnych

Wzrost środków finansowych PFRON na rehabilitację społeczną w 2012r. umożliwił realizację zadania polegającego na dofinansowaniu do likwidacji barier funkcjonalnych (tj. barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych). Zadanie to było bowiem po raz ostatni realizowane w roku 2009.

Przyznanie dofinansowania ustalano na podstawie indywidualnych potrzeb wnioskodawców, z uwzględnieniem praktycznego zastosowania sprzętu, o który ubiegał się wnioskodawca oraz faktycznej likwidacji bariery i poprawy funkcjonowania osoby niepełnosprawnej. Dofinansowanie kształtowało się w wysokości do 80% kosztów przedsięwzięcia.

W 2012 r. zawarto umowy z 14 osobami niepełnosprawnymi na dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych. Dofinansowaniem objęto:

- likwidację 4 barier architektonicznych (dostosowanie 3 pomieszczeń łazienek do potrzeb osób niepełnosprawnych i wykonanie podjazdu dla wózka inwalidzkiego),
- likwidację 3 barier technicznych (montaż 2 wind, zakup dyktafonu),
- likwidację 7 barier w komunikowaniu się (zakup 5 zestawów komputerowych dla dzieci i młodzieży uczącej się, zakup 2 szt. opravek okularowych).

Łącznie na dofinansowanie likwidacji barier wydatkowano kwotę 112.997,55 zł.

Realizacja zadania w latach 2011-2012 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Wnioski			Struktura wydatków					
		Liczba ogółem	Kwota (zł)	Liczba zawartych umów	Bariery architekt.		Bariery techn.		Bariery w komunik.	
					Liczba	Kwota (zł)	Liczba	Kwota (zł)	Liczba	Kwota (zł)
2011	0,00	48	271.459,00	0	0	0,00	0	0,00	0	0,00
2012	112.997,55	86	564.031,00	14	4	35.338,47	3	65.354,40	7	12.304,68

Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych

Wszystkie działania były realizowane przez organizacje i stowarzyszenia działające na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego. W 2012 roku przyjęto zasadę dofinansowania imprez dla każdego podmiotu działającego na rzecz osób niepełnosprawnych w wysokości 60% kosztów przedsięwzięcia. Z dofinansowania wyłączono wycieczki zagraniczne. Dofinansowanie otrzymało 7 podmiotów na realizację 12 imprez:

PODMIOT	NAZWA IMPREZY
Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem	Bał karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2011
Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach	XIII Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2012
Towarzystwo Chorych na Stwardnienie Rozsiane	Impreza turystyczno-rekreacyjna w Karpaczu
Polski Związek Niewidomych	Spotkanie integracyjne z okazji „Dnia Dziecka”
	Spotkanie integracyjne „Międzynarodowy Dzień Białej Laski”
	Wyjazd do Opery we Wrocławiu

Polski Związek Głuchych	„Międzynarodowy Dzień Głuchego 2012”
	Impreza Mikołajkowa
	„XI Dolnośląskie Zawody Wędkarskie 2012”
	„Piłka siatkowa kobiet i piłka nożna mężczyzn”
Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Impreza integracyjna „Światowy Dzień Inwalidy”
Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych	Promocja oferty turystycznej dla osób niepełnosprawnych, starszych i rodzin z dziećmi na wózkach podczas XIV Międzynarodowych Targów Turystycznych Tourtec

Realizacja zadania w latach 2011-2012 (porównawczo)

Rok	Liczba podmiotów ubiegających się o dofinansowanie	Liczba złożonych wniosków	Struktura wydatków			
			Dofinansowanie PFRON (zł)	Liczba podmiotów objętych dofinansowaniem	Liczba zrealizowanych zadań	Liczba uczestników
2011	7	15	17.798,50	7	7	518
2012	7	13	23.789,40	7	12	658

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów

Realizacja tego zadania obejmuje: dofinansowanie do środków pomocniczych (np. pieluchomajtki, cewniki, worki na mocz, aparaty słuchowe i in.), dofinansowanie do przedmiotów ortopedycznych (np. protezy, ortezy, balkoniki, kule łokciowe, wózki inwalidzkie), dofinansowanie do zakupu sprzętu wspomagającego rehabilitację fizyczną osób niepełnosprawnych (np. rotory).

Realizacja zadania w latach 2011-2012 (porównawczo)

Rok	Dofinansowanie PFRON (zł)	Struktura wydatków		
		Liczba złożonych wniosków	Kwota wg złożonych wniosków (zł)	Liczba osób objętych dofinansowaniem
2011	186.674,50	604	390.883,00	396
2012	425.063,05	537	456.363,00	508

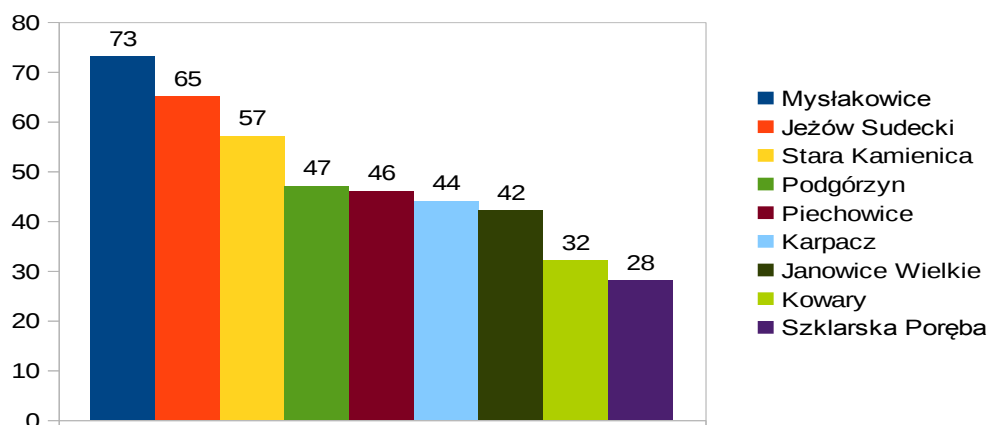
W roku 2012 pozytywnie rozpatrzono 93,1% spośród złożonych wniosków. Na dofinansowanie przedmiotowego zadania wydatkowano kwotę 425.063,05 zł, w tym kwotę 3.455,40 zł na dofinansowanie dla 3 osób niepełnosprawnych zakupu sprzętu rehabilitacyjnego (2 rowerów stacjonarnych i przyrządu oporowego do ćwiczeń kończyn dolnych i górnych). W przypadku zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wysokość dofinansowania wyniosła do 150% sumy udziału własnego i limitu ustalonego przez NFZ dla danego przedmiotu lub środka. Natomiast w przypadku sprzętu rehabilitacyjnego dofinansowanie kształtowało się w wysokości do 60% kosztów sprzętu.

Dofinansowaniem objęto przede wszystkim zakup: pieluchomajtek, cewników, worków na mocz, aparatów słuchowych, wkładek usznych, systemów wspomagających słyszenie FM, szkieł okularowych, obuwia ortopedycznego, materacy i poduszek przeciwoleżynowych, ortez, różnego rodzaju protez (powietrzna, piersi, podudzia), ortez, rurek tracheostomijnych, balkoników, pionizatorów, kul łokciowych, wózków inwalidzkich.

IV. OŚRODEK INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Ośrodek Interwencji Kryzysowej funkcjonuje na terenie Miasta Jelenia Góra. Od roku 2008, dzięki corocznie podpisywanym porozumieniom pomiędzy Miastem i Powiatem Jeleniogórskim, z pomocy Ośrodka mogą korzystać mieszkańcy powiatu. W ramach Ośrodka świadczona jest krótkoterminowa pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Pomoc udzielana jest bezpłatnie. W 2012 roku z usług Ośrodka skorzystało 434 mieszkańców powiatu.

Rzeczywista liczba korzystających z pomocy OIK, z podziałem na gminy:

Źródło: dane OIK

Najwięcej osób korzystało z pomocy w formie indywidualnych spotkań psychologiczno-terapeutycznych w Ośrodku, pomocy psychiatrycznej oraz uczestnictwa w grupach samopomocowych. Skalę problemów związanych z udzielanym wsparciem przedstawiono poniżej:

Najwięcej problemów w 2012r.		Najmniej problemów w 2012r.	
Problem	Liczba wizyt	Problem	Liczba wizyt
Konflikty rodzinne	138	Stan po próbie samobójczej	3
Alkoholizm: własny, DDA, współuzależnienie	117	Uzależnienia od leków, od internetu, od hazardu	2
Inne sytuacje kryzysowe (problemy prawne, alimenty, bezrobocie, rodziny zastępcze, niechciana ciąża, itp..)	105	Eksmisja	1

Źródło: dane OIK

Większość klientów uczestniczyła w terapiach indywidualnych w Ośrodku (1099 wizyt), kilka osób skorzystało z pomocy lekarza psychiatry (8 osób). Inną formą kontaktu z klientami były wizyty (wywiady) w ich środowisku zamieszkania - przeprowadzono 13 wywiadów interwencyjnych. Działania takie podejmowane były również na wniosek Policji (24 wywiady).

Ponadto Ośrodek proponował pomoc w formie terapii krótkoterminowej w następujących grupach wsparcia:

Grupa wsparcia	Liczba osób korzystających
Dla osób uzależnionych od alkoholu	14
DEBRYFING (analiza traumatycznego wydarzenia)	13
Dla współuzależnionych	5
Dla niepełnosprawnych i ich rodzin	3
Dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie	1
Warsztaty edukacyjno-korekcyjne „PARTNER” dla sprawców przemocy w rodzinie	1

Źródło: dane OIK

W grupach wsparcia uczestniczyło 37 mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Proponując mieszkańcom kompleksową i specjalistyczną ofertę pomocy, Ośrodek współpracował z licznymi instytucjami, w tym z PCPR oraz ośrodkami pomocy społecznej w zakresie rozpoznawania źródła kryzysu obejmującego osobę lub rodzinę. W roku 2012 na realizację zadania przeznaczono kwotę 58.100,00 zł.

V. PROJEKT SYSTEMOWY „STAWIAM NA AKTYWNOŚĆ”

W roku 2012 Centrum kontynuowało realizację projektu systemowego pn. *Stawiam na aktywność*, w ramach POKL, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków EFS. W projekcie uczestniczyło 37 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Na realizację projektu wydatkowano kwotę 341.883,00 zł (w tym wkład własny ze środków powiatowych – 618,00 zł). Realizowane wsparcie dotyczyło trzech instrumentów aktywnej integracji.

INSTRUMENT	DZIAŁANIE
Aktywizacja społeczna	37 uczestników projektu uczestniczyło w trzydniowych warsztatach wyjazdowych obejmujących poradnictwo i wsparcie grupowe i indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych w celu inspirowania do samodzielnego rozwoju, zmniejszenia izolacji społecznej, podniesienia wiary we własne możliwości oraz zwiększenia motywacji do pracy. 10 uczestniczek projektu wzięło udział w konsultacjach grupowych i indywidualnych dotyczących zapewniania równych szans. Konsultacje grupowe obejmowały następujące zagadnienia: moje mocne strony i atuty na rynku pracy, autoprezentacja; kto kieruje moim losem, wywieranie wpływu na wydarzenia i otaczająca nas rzeczywistość, zasady doboru stroju do okoliczności, zasady dbałości o cerę, dłonie – wizytówka osoby aktywnej na rynku pracy. Konsultacje indywidualne obejmowały: konsultacje z fryzjerem – stylistą oraz konsultacje z kosmetyczką.
Aktywizacja zdrowotna	37 uczestników oraz 12 opiekunów uczestniczyło w turnusie rehabilitacyjnym. Wszyscy otrzymali zwrot kosztów dojazdu na turnus i powrót.
Aktywizacja edukacyjna	Spośród 37 uczestników projektu, 34 osoby ukończyły szkolenia i kursy: florystyka/bukieciarstwo (8 osób), podstawy obsługi komputera i internetu (15 osób), kurs komputerowy dla średnio zaawansowanych (11 osób). Trzy osoby uczestniczyły w kursie prawa jazdy kat. B.

Udział w projekcie wyposażył w wiedzę i umiejętności umożliwiające powrót do życia społecznego i zawodowego. Pozwolił na zdobycie nowych umiejętności i kompetencji o charakterze zawodowym. Przyczynił się do zmniejszenia poczucia izolacji, wzrostu kompetencji i umiejętności życiowych, poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości. Uczestnicy stwierdzili, że realizacja projektów jest potrzebna i chętnie wzięliby udział w podobnych przedsięwzięciach.

VI. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2012 „POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH NA LATA 2012-2014”

Uchwałą Nr XVI/91/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 stycznia 2012 r. przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2012-2014”. Misją ww. programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz wspieranie ich w drodze do samodzielności, niezależności oraz pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, poprzez realizację celów strategicznych. Program jest zgodny z „Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2014” przyjętą Uchwałą Nr IV/22/11 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 stycznia 2011 r. oraz „Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Jeleniogórskiego na lata 2006-2014”, przyjętą Uchwałą Nr XXXIX/247/06 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 marca 2006r.

Rok 2012 był pierwszym rokiem funkcjonowania przedmiotowego programu. Realizacja w 2012 roku założonych w programie celów obejmuje:

Cel strategiczny nr 1: Kształtowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności.

Cele szczegółowe:

1.1. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat niepełnosprawności

Działająca przy Staroście Jeleniogórskim Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych zorganizowała i przeprowadziła w miesiącach: marzec-czerwiec 2012 r. akcję edukacyjną (w formie prelekcji) na temat niepełnosprawności dla uczniów szkół gimnazjalnych powiatu jeleniogórskiego. Prelekcje odbyły się w Gimnazjach w: Jeżowie Sudeckim, Janowicach Wielkich, Kowarach, Szklarskiej Porębie. W bibliotekach powiatowych placówek oświatowych udostępniano magazyn „Integracja” dot. niepełnosprawności. Działający na terenie powiatu jeleniogórskiego Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych, w ramach działalności Punktu Informacji dla osób niepełnosprawnych, od roku 2012 realizuje projekt pn. „Centrum Informacji i Wsparcia Osób Niepełnosprawnych”. W ramach ww. działalności udzielane są porady i informacje w zakresie rehabilitacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych, porady prawne, porady psychologa, porady pośrednika pracy, porady Społecznego Rzecznika Interesów Osób Niepełnosprawnych, porady mediatora sądowego. Utworzone zostały również mobilne Punkty Informacji w Szklarskiej Porębie, Karpaczu i Podgórzynie, Piechowicach, i Starej Kamienicy. Porady udzielane są również za pośrednictwem bezpłatnej infolinii. Ponadto, KSON współpracował aktywnie z lokalnymi mediami, w celu przedstawienia pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych (m. in. telewizja DAMI, strona internetowa: www.jelonka.pl). Temu celowi służą również inicjatywy podejmowane w ciągu roku 2012 przez inne podmioty, np. II konferencja pod hasłem „Niepełnosprawny – Pełnoprawny” zorganizowana przez Jeleniogórskie Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych i Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych przy Staroście Jeleniogórskim.

1.2. Poglębianie wiedzy o uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym

Od roku 2010 w PCPR w Jeleniej Górze zatrudniony jest, w ramach projektu systemowego POKL, konsultant – doradca ds. osób niepełnosprawnych. Doradca, obok wykonywanego na bieżąco poradnictwa i doradztwa indywidualnego, w sierpniu 2012 r. zorganizował i przeprowadził spotkanie szkoleniowo-informacyjne z przedstawicielami organizacji pozarządowych (9) oraz przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu. Spotkanie odbyło się w siedzibie Centrum, a tematyka szkolenia uwzględniała zagadnienia dotyczące realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. W celu promocji Programu, do wszystkich ośrodków pomocy społecznej oraz urzędów gmin w powiecie przekazano ulotki informujące o możliwościach skorzystania ze wsparcia, a na tablicach ogłoszeń rozwieszono plakaty. Na spotkaniu poinformowano o możliwości korzystania z czasopism: Biuletyn Informacyjny „Niepełnosprawni TU i TERAZ”, „Integracja” oraz dwutygodnika - środowowego wydania Gazety Wrocławskiej przedstawiającego artykuły o tematyce bliskiej osobom niepełnosprawnym (w ramach kampanii społecznej „NIE MA BARIER Dolny Śląsk”) oraz informacji zamieszczanych na stronie internetowej Centrum www.pcpr.jgora.pl. Gazety udostępniano (do pobrania) w siedzibie Centrum. Informowano o projekcie systemowym „Stawiam na aktywność” skierowanym do niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, realizowanym w ramach POKL przy współfinansowaniu ze środków EFS realizowanym przez PCPR w Jeleniej Górze.

1.3. Organizacja imprez (w tym cyklicznych) umożliwiających aktywne uczestnictwo osób niepełnosprawnych i integrację ze społecznością lokalną oraz promowanie i prezentację twórczości i dorobku artystycznego osób niepełnosprawnych

W roku 2012 odbyły się następujące imprezy integracyjne dla osób niepełnosprawnych z terenu powiatu jeleniogórskiego:

- XIII Spotkanie Oplatkowe Osób Niepełnosprawnych Powiatu Jeleniogórskiego 2012,
- „Bal Karnawałowy z wyborem Niepełnosprawnego Sportowca Roku 2011,
- Spotkanie integracyjne z okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski,
- Masowa impreza integracyjna z okazji Światowego Dnia Inwalidy.

Wymienione wyżej imprezy mają już swoją wieloletnią tradycję. Ich organizatorami były: Gminny Ośrodek Kultury w Mysłakowicach, Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w

Jeleniej Górze, Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Jeleniej Górze, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Jeleniej Górze. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dofinansowało ze środków PFRON 60% kosztów każdego przedsięwzięcia.

1.4. Organizacja imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych ze szczególnym uwzględnieniem imprez masowych.

W roku 2012 siedem organizacji i stowarzyszeń działających na rzecz osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego, złożyło do Centrum 13 wniosków w sprawie dofinansowania ze środków PFRON spotkań oraz imprez integracyjnych w zakresie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych. Przyjęto zasadę dofinansowania wszystkich imprez w wysokości 60% kosztów przedsięwzięcia oprócz wycieczek zagranicznych. Dofinansowanie otrzymało łącznie 7 podmiotów na realizację 12 imprez. Oprócz imprez wskazanych w pkt. 1.3, dofinansowaniem objęto:

PODMIOT PRAWNY	NAZWA IMPREZY
Polski Związek Niewidomych	Spotkanie integracyjne z okazji „Dnia Dziecka”
Polski Związek Niewidomych	Wyjazd do Opery we Wrocławiu
Polski Związek Głuchych	Międzynarodowy Dzień Głuchego 2012
Polski Związek Głuchych	Impreza Mikołajkowa
Polski Związek Głuchych	XI Dolnośląskie Zawody Wędkarskie 2012
Polski Związek Głuchych	Impreza sportowa piłka siatkowa kobiet i piłka nożna mężczyzn
Towarzystwo Chorych na Stwardnienie Rozsiane	Impreza turystyczno-rekreacyjna w Karpaczu
Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych	Promocja oferty turystycznej dla osób niepełnosprawnych, starszych i rodzin z dziećmi na wózkach podczas „XIV Międzynarodowych Targów Turystycznych Tourtec”

Łączna kwota dofinansowania do wszystkich imprez (pkt. 1.3 i 1.4) wyniosła 23.789,40 zł. W imprezach wzięło udział 658 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu.

Cel strategiczny nr 2: Poprawa dostępności środowiska dla osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

2.1. Ułatwienie dostępu do obiektów użyteczności publicznej:

Zadanie to obejmuje likwidację barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, placówkach edukacyjnych, zakładach opieki zdrowotnej, placówkach opiekuńczych. Jak wynika z informacji, uzyskanych przez Centrum, w powiecie jeleniogórskim większość obiektów użyteczności publicznej nie jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Dotyczy to także placówek oświatowych. Wyjątkiem jest Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Mysłakowicach. W Kowarach zakończono przebudowę jednego z budynków Urzędu Miasta, w którym będą funkcjonować Warsztaty Terapii Zajęciowej. Obiekty dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo to: Urząd Pocztowy Kowarach, Przychodnia NZOZ Cito-Med w Kowarach. Gmina Janowice Wielkie zakończyła remont wieży widokowej w Radomierzu. Obiekt ten dostosowany jest dla osób niepełnosprawnych ruchowo jedynie na parterze, rozpoczęto natomiast działania zmierzające do zamontowania tablic poglądowych. W Janowicach Wielkich dostosowany jest również GOPS oraz Orlik. W Mysłakowicach od 2012 r. zaczął funkcjonować obiekt spełniający standardy dotyczące dostępności dla osób niepełnosprawnych. Znajdują się w nim Przychodnia, Apteka oraz GOPS. Przy świetlicy w Łomnicy wybudowano miejsca postojowe dla Osób Niepełnosprawnych, a przy Gminnym Ośrodku Kultury – podjazd.

2.2. Poprawa dostępności tras i obiektów turystycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych

Zadanie nie było realizowane w 2012 r., z uwagi na brak środków finansowych. Natomiast, Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych popularyzował i organizował wycieczki piesze pod hasłem „Warto wyjść z domu”. Dotyczyły one głównie powiatu i Jeleniej Góry, obszarów wzgórz Łomnickich, a także

tras podgórskich i wysokogórskich. W roku 2012 odbyło się osiem wycieczek pieszych, przy wsparciu środków komunikacji miejskiej. Opracowano dwa filmy tematyczne, które wyświetlano na spotkaniach osób niepełnosprawnych, a także w telewizji Dami.

Cel strategiczny nr 3: Wzrost poziomu samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

3.1. *Umożliwienie osobom niepełnosprawnym kontaktów zewnętrznych i sprawniejszego funkcjonowania w środowisku domowym*

W roku 2012 do Centrum wpłynęło 86 wniosków osób niepełnosprawnych o dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych na łączną kwotę 564.031,00 zł. Zawarto 14 umów, w tym: 4 na likwidację barier architektonicznych, 3 na likwidację barier technicznych, 7 na likwidację barier w komunikowaniu się. Łącznie na dofinansowanie likwidacji barier wydatkowano kwotę 112.997,55 zł.

Ponadto, złożono 537 wniosków w sprawie dofinansowania do zakupu środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych i sprzętu rehabilitacyjnego na łączną kwotę 456.363,00 zł. Na realizację zadania przeznaczono 425.063,05 zł. Środki finansowe PFRON umożliwiły pozytywne rozpatrzenie 94,60% (508) spośród złożonych wniosków. Dofinansowaniem objęto m.in. zakup pieluchomajtek, cewników, worków na mocz, szkieł okularowych, obuwia ortopedycznego, materacy i poduszek przeciwoodleżynowych, ortez, różnego rodzaju protez (powietrzna, piersi, podudzia), rurek tracheostomijnych, balkoników, pionizatorów, kul łokciowych, wózków inwalidzkich, aparatów słuchowych, wkładek usznych, systemów wspomagających słyszenie, sprzętu rehabilitacyjnego.

W ramach tego zadania umożliwiono uczestnictwo w turnusie rehabilitacyjnym poprzez dofinansowanie do kosztów pobytu ze środków PFRON. Przyznane środki finansowe uniemożliwiły zaspokojenie wszystkich potrzeb (o dofinansowanie ubiegało się 277 osób). Toteż dofinansowanie skierowano do grupy dzieci i młodzieży do 24 r. ż. (uczącej się) oraz dorosłych osób niepełnosprawnych, które nie korzystały z dofinansowania w roku ubiegłym, bądź nigdy z niego nie korzystały. Dofinansowanie otrzymało 78 osób i 48 opiekunów. Ponadto, dofinansowano udział w turnusach 37 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu, w wieku aktywności zawodowej (oraz 12 opiekunów) - uczestników projektu systemowego „Stawiam na aktywność” realizowanego przez Centrum w ramach POKL, współfinansowanego ze środków EFS. Ogółem na zadanie przeznaczono kwotę 143.886,00 zł dla 175 osób. Przeciętne dofinansowanie w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło 822,20 zł.

3.2. *Umożliwienie niepełnosprawnym mieszkańcom powiatu uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej.*

W roku 2012. Powiat Jeleniogórski dofinansował uczestnictwo 10 osób niepełnosprawnych w zajęciach dwóch warsztatów terapii zajęciowej zlokalizowanych na terenie Miasta Jelenia Góra. Na dofinansowanie zadania powiat przeznaczył kwotę 16.440,00 zł. Z uwagi na fakt, że na terenie powiatu nie ma WTZ, z inicjatywy TWK Oddz. w Jeleniej Górze podjęto działania zmierzające do utworzenia Warsztatu w Kowarach. W celu pozyskania środków na utworzenie warsztatu, Powiat Jeleniogórski zgłosił swój udział w realizacji programu celowego PFRON, pn. „Program wyrównywania różnic między regionami II”. Pod koniec roku doszło do podpisania umowy między Powiatem i PFRON w sprawie realizacji projektu pn. „Utworzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej”. Na utworzenie warsztatu przyznano dofinansowanie w wysokości 103.680,50 zł. WTZ przeznaczony będzie dla 30 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego.

3.3. *Realizacja programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, mających na celu poprawę poziomu życia osób niepełnosprawnych.*

W roku 2012 Powiat realizował dwa programy PFRON. Jednym z nich, był „Program wyrównywania różnic między regionami II”, w którym Powiat uczestniczy kolejny rok z rzędu. W ramach tego programu dofinansowano dwa projekty:

- „Utworzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej” (103.680,50 zł)
- „Przystosowanie oddziału rehabilitacji neurologicznej dla osób niepełnosprawnych” - likwidacja barier architektonicznych w Zespole Profilaktyki i Rehabilitacji w Janowicach Wielkich – SP ZOZ (89.920,16 zł)

Drugim jest pilotażowy programem pn. „Aktywny samorząd”. Realizatorem programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze. Założono realizację programu przez okres trzech lat. W roku 2012 na jego realizację przekazano kwotę 223.983,00 zł (obejmującą również koszty obsługi,

promocji i ewaluacji programu). W ramach ww. programu niepełnosprawni mieszkańcy powiatu mogli ubiegać się o dofinansowanie do następujących zadań:

OBSZAR	FORMA WSPARCIA
A	pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
B1	pomoc w zakupie specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem
B2	pomoc w zakupie urządzeń lektorskich
B3	pomoc w zakupie urządzeń brajlowskich
B4	dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich
C	pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
D	pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
E	pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
F	pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (opłata za pobyt dziecka osoby niepełnosprawnej w żłobku lub przedszkolu)

Pomimo dużego zainteresowania programem, do Centrum wpłynęło tylko 9 wniosków złożonych przez 6 osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 24.932,03 zł. Wynikało to głównie z faktu, iż większość zainteresowanych osób nie spełniała łącznie wszystkich obowiązujących warunków uczestnictwa w programie. Ponadto, przeważająca większość zainteresowana była uzyskaniem dofinansowania do podstawowego, a nie do specjalistycznego sprzętu komputerowego. Pozytywnie rozpatrzono 8 wniosków na łączną kwotę 18.093,83 zł, z czego: 3 wnioski w ramach obszaru B1 na kwotę 2.708,33 zł, 4 wnioski w ramach obszaru B2 na kwotę 9.985,50 zł, 1 wniosek w ramach obszaru C na kwotę 5.400,00 zł. Ogółem na realizację programu wydatkowano kwotę 19.420,00 zł (w tym promocja 723,56 zł, koszty obsługi 602,61 zł). Niewykorzystana kwota została zwrócona na rachunek PFRON.

3.4. Realizacja projektów, z wykorzystaniem środków krajowych i unijnych, w zakresie integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych:

W roku 2012 Centrum kontynuowało realizację projektu systemowego pn. „Stawiam na aktywność”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. W projekcie uczestniczyło 37 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Realizowane wsparcie dotyczyło trzech instrumentów aktywnej integracji.

Aktywizacja społeczna- 37 uczestników projektu uczestniczyło w trzydniowych warsztatach wyjazdowych obejmujących poradnictwo i wsparcie grupowe/ indywidualne w zakresie podniesienia kompetencji życiowych i umiejętności społecznych (zajęcia z psychologiem, doradcą zawodowym). Ponadto, 10 osób uczestniczyło w konsultacjach grupowych i indywidualnych dot. zapewniania równych szans. Konsultacyjne grupowe obejmowały m.in. zagadnienia : moje mocne strony i atuty na rynku pracy, autoprezentacja, wywieranie wpływu na wydarzenia i otaczającą nas rzeczywistość, zasady doboru stroju do okoliczności, zasady dbałości o cerę, dłonie – wizytówka osoby aktywnej na rynku pracy. Konsultacje indywidualne obejmowały: konsultacje z fryzjerem – stylistą oraz konsultacje z kosmetyczką.

Aktywizacja zdrowotna- 37 uczestników oraz 12 opiekunów uczestniczyło w turnusie rehabilitacyjnym. Wszyscy uczestnicy otrzymali również zwrot kosztów dojazdu na turnus i powrót.

Aktywizacja edukacyjna- uczestnicy wzięli udział w szkoleniach: florystyka/bukieciarstwo (8 osób), podstawy obsługi komputera i internetu (15 osób), kurs komputerowy dla średnio zaawansowanych (11 osób), prawo jazdy kat. B (3 osoby).

Udział w projekcie przyczynił się do wzrostu kompetencji i umiejętności życiowych, poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości, zmniejszenia poczucia izolacji. Wyposażył w wiedzę i umiejętności umożliwiające powrót do życia społecznego. Pozwolił na zdobycie nowych umiejętności i kompetencji o charakterze zawodowym. Wszyscy uznali, że realizacja projektów jest potrzebna, a większość chętnie wzięłaby udział w podobnych przedsięwzięciach.

Cel strategiczny nr 4: Podniesienie poziomu usług w zakresie pomocy instytucjonalnej

Cele szczegółowe:

4.1. Kontynuacja działań w celu utrzymania standardów w domach pomocy społecznej:

W 2012 r. wykonano szereg prac remontowych pozwalających utrzymać w odpowiednim stanie technicznym obiekty i urządzenia :

w Domu Pomocy Społecznej „Junior” w Miłkowie: naprawy i remonty w kotłowniach olejowych, naprawę pieca konwekcyjnego, zmywarki i obieraczki w kuchni, naprawę sufitu w Zespole Szkół Specjalnych, konserwacje urządzeń elektrycznych, chłodniczych, kotłowni olejowych, instalacji SSP, centrali telefonicznej, dźwigów towarowych,

w Domu Pomocy Społecznej w Sosnowcu: usunięcie awarii sieci c.o. ciepłej i zimnej wody w budynkach: Pawilon i Zameczek, usunięcie awarii zaworu redukującego ciśnienie zimnej wody w kotłowni budynku Fortuna, uzupełnienie podłoża podłogi i położenie płytek w szatni i jadalni personelu, montaż podgrzewacza, sprawdzenie instalacji c.o. i ciepłej wody, usunięcie awarii zaworu bezpieczeństwa, założenie reduktora ciśnienia wody, montaż, wymianę i naprawę tablicy rozdzielczej elektrycznej w budynku Fortuna, naprawę podłogi, montaż wykładziny PCV w jadalni dla mieszkańców w budynku Zameczek, naprawę urządzeń i sprzętu, konserwację i dozór techniczny dźwigów, remont samochodu - wymiana skorodowanej blacharki nadwozia,

w Domu Pomocy Społecznej w Janowicach Wielkich: konserwacje pralni, kotłowni olejowej, dźwigu osobowego, instalacji oddymowej; naprawę i przegląd urządzeń kuchennych, opracowanie koncepcji modernizacji kotłowni – projekt przebudowy ciepła z zastosowaniem biomasy oraz przebudowy silosów na pellet i przyłącza ciepłego,

w Domu Pomocy Społecznej w Kowarach: naprawa pieca kuchennego i pieca c.o., naprawa wykładziny w dziale rehabilitacyjno-opiekuńczym, remont dachu palarni.

Wszystkie Domy posiadają wymagany przepisami standard , przez co są wpisane do rejestru Wojewody Dolnośląskiego. Pozbawione są barier architektonicznych, posiadają windy oraz urządzenia (np. schodolazy) ułatwiające przemieszczanie się. Budynki wyposażone są w systemy alarmowo-przyzywowe i przeciwpożarowe. W zakresie warunków sanitarnych spełniają wymogi standaryzacyjne - łazienki i toalety dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych.

4.2. Otwarcie domów pomocy społecznej na środowisko

W roku 2012 Domy aktywnie włączały się w życie społeczności lokalnych. Mieszkańcy uczestniczyli w wielu wydarzeniach:

KULTURALNYCH: spotkania integracyjne (m.in. z mieszkańcami innych Domów), festyny rodzinne, Bal Seniora w Pałacu Spiż w Miłkowie, obchody z okazji Światowego Dnia Inwalidy, wycieczki krajoznawcze, spektakle teatralne, wystawy prac plastycznych, XV Przegląd Teatrów Amatorskich w Kamiennej Górze, wyjazd do Opery Wrocławskiej

RELIGIJNYCH: XIII Noworoczne Spotkanie Oplatkowe dla Osób Niepełnosprawnych w Mysłakowicach, uroczyste obchodzenie świąt, wyjazd do Sanktuarium Św. Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy, wyjazd na odpust do HORNI MAXOV w Czechach, pielgrzymki

SPORTOWYCH: wyjazd na spartakiadę do Nielestna, Międzynarodowa Olimpiada Osób Niepełnosprawnych w Nielestnie, wyjazd na 36 Bieg Piastów 2012, X Dolnośląski Turniej Piłki Nożnej, Dolnośląski Mityng w Biegu Przelajowym, VI Mityng Lekkoatletyczny Olimpiad Specjalnych , VIII Dolnośląski Turniej Badmintona, VI Dolnośląski Dzień Treningowy Programu Aktywności Motorycznej OS, IX Dolnośląski Mityng Trójboju Siłowego OS, Olimpiada Sportowa „GRAPA 2012” w Nielestnie, turniej piłki nożnej „TURGOL” we Wrocławiu

4.3. Propagowanie idei tworzenia środowiskowych domów samopomocy:

W roku 2012 powiat oraz gminy zostały dociążone nowymi, absorbującymi organizacyjnie i finansowo, zadaniami wynikającymi z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z tego względu nie podjęto działań dotyczących środowiskowych domów samopomocy.

Cel strategiczny nr 5: Wzrost aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych

Cele szczegółowe:

5.1. Pośrednictwo pracy

W 2012 roku Powiatowy Urząd Pracy dysponował 37 ofertami pracy dla bezrobotnych niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego. Informacje o wszystkich ofertach pracy były przekazywane na bieżąco osobom niepełnosprawnym podczas potwierdzania gotowości do pracy. Ponadto informacja o ofertach była udostępniona na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicach ogłoszeń. W porównaniu do 2011r. liczba ofert pracy wzrosła o 61%. Wzrost ten wynika ze zmian w przepisach dot. zatrudniania osób niepełnosprawnych w Zakładach Pracy Chronionej. Do końca czerwca 2012r. firmy posiadające status ZPCh musiały zwiększyć poziom zatrudnienia pracowników z niepełnosprawnością do wysokości 50%, w tym 20% osób ze stopniem umiarkowanym i znacznym. W ogólnej liczbie zgłoszonych ofert, tylko 6 pochodziło z firm działających na terenie powiatu. W związku z niewielką liczbą ofert pracy dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych w powiecie jeleniogórskim, Urząd kierował osoby niepełnosprawne do pracy w firmach działających w Jeleniej Górze.

W maju 2012r. PUP wystąpił z zapytaniem do ZPCh o planowanych zatrudnieniach osób niepełnosprawnych. W odpowiedzi poinformowano o planowanym zatrudnieniu osób posiadających umiarkowany i znaczny stopień niepełnosprawności. Na koniec grudnia 2012r. zaledwie 21,8% osób niepełnosprawnych posiadało takie stopnie.

W trakcie roku z ewidencji Urzędu wyłączono 112 osób bezrobotnych niepełnosprawnych (w tym 51 kobiet) z powodu podjęcia pracy: praca subsydiowana (w ramach tzw. prac interwencyjnych lub robót publicznych) – 27 osób, praca niesubsydiowana – 85 osób. Wydano 119 skierowań do pracy, 18 skierowań na staż i 12 skierowań do wykonywania prac społecznie użytecznych.

W celu umożliwienia bezpośredniego kontaktu osób niepełnosprawnych z pracodawcami, Urząd zorganizował 12 giełd pracy, w których uczestniczyło 48 osób. Zgłaszane oferty dotyczyły m.in. takich stanowisk pracy jak: sprzątaczką, pracownik ochrony, placowy, sprzedawca – kasjer, kierowca kat. B. Większość bezrobotnych niepełnosprawnych biorących udział w giełdach nie spełniała oczekiwań pracodawcy (stan zdrowia, długotrwałe pozostawanie bez pracy, wiek).

5.2. Aktywizacja, pomoc i doradztwo w zakresie poruszania się po rynku pracy

Celem poradnictwa zawodowego jest pomoc osobom znajdującym się poza strukturami zatrudnienia w planowaniu i organizowaniu życia zawodowego. W proces ten włączają się doradcy zawodowi, których rolą jest pomoc w przełamaniu barier utrudniających poszukiwanie pracy. Dlatego szczególnego znaczenia nabiera proces doradczy w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, który rozpoczynał się od wsparcia emocjonalnego. Dalsza część pracy to tworzenie indywidualnego planu działania w poszukiwaniu zatrudnienia, określenie indywidualnych predyspozycji i celów, które pozwalają bezrobotnym niepełnosprawnym powrócić i dobrze funkcjonować na rynku pracy, a tym samym zapobiegają wykluczeniu społecznemu. W 2012 roku niepełnosprawni bezrobotni korzystali z poradnictwa indywidualnego i grupowego, co przedstawiono w tabeli:

FORMA WSPARCIA	LICZBA OSÓB
Poradnictwo indywidualne – rozmowa wstępna	46
Poradnictwo indywidualne: • liczba wizyt w ramach porady indywidualnej • liczba osób w ramach porady indywidualnej - w tym: liczba osób, które skorzystały z badań testowych	220 85 1
Poradnictwo grupowe	8
Indywidualna informacja zawodowa	29
Grupowa informacja zawodowa	56

Źródło: dane PUP

Osoby niepełnosprawne na bieżąco informowano o ich prawach i obowiązkach. W czasie spotkań z doradcami zawodowymi i w Klubie Pracy omawiano zagadnienia związane z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, zmiany w istniejących przepisach prawnych, wskazywano instytucje wspierające osoby niepełnosprawne. Organizowano spotkania z uczestnikami warsztatów terapii zajęciowej.

W Klubie Pracy zorganizowano trzytygodniowe szkolenie z zakresu „Umiejętności aktywnego poszukiwania pracy”, w którym uczestniczyło 10 osób. Ponadto, zorganizowano zajęcia aktywizacyjne, trwające 1-3 dni, w których wzięły udział 63 osoby. Podczas zajęć omawiano zagadnienia związane z metodami poszukiwania pracy oraz przygotowywano do rozmowy z pracodawcą. Osoby niepełnosprawne w ramach dostępu do informacji i elektronicznych baz danych zapoznały się z metodami poszukiwania pracy w kraju i za granicą, wzorami dokumentów aplikacyjnych, adresami stron internetowych, wykazami instytucji szkoleniowych oraz agencji zatrudniania. Pozyskały istotne informacje na temat aktualnych ofert pracy, bieżącej sytuacji na rynku pracy, możliwości zmiany zawodu bądź podniesienia aktualnych kwalifikacji zawodowych. Z dostępu do informacji skorzystały 32 osoby.

5.3. Szkolenia i przekwalifikowania zawodowe dla osób niepełnosprawnych:

W 2012 roku, w związku z ograniczonymi środkami Funduszu Pracy i PFRON, nie organizowano szkoleń grupowych. Organizowano szkolenia indywidualne pod potrzeby pracodawców oraz szkolenia dla bezrobotnych biorących udział w programie „Na nowo aktywni” - jedna osoba niepełnosprawna uczestniczyła w szkoleniu pn. „Elektryk z uprawnieniami do 1 kV.”

5.4. Aktywna polityka pozyskiwania pracodawców, przyczyniająca się do tworzenia nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych

Podczas wizyt w Urzędzie, osoby bezrobotne niepełnosprawne informowano o możliwościach podejmowania zatrudnienia na otwartym rynku pracy – oferty pracy z Zakładów Pracy Chronionej, zatrudnienia na subsydiowanych miejscach pracy lub podejmowanie staży.

W ramach Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2012 roku, PUP realizował zadanie pn. „Samodoskonalenie – droga do pokonania barier – zajęcia aktywizujące dla osób bezrobotnych z orzeczeniem o niepełnosprawności”. W zajęciach wzięło udział 6 osób. Celem programu było przygotowanie do efektywnego poszukiwania pracy i radzenia sobie podczas aplikowania na wybrane stanowiska, wskazanie działań związanych ze zdobyciem nowych lub poszerzeniem nabytych umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

W 2012r. czasowe zatrudnienie w ramach prac społecznie użytecznych (instrument rynku pracy skierowany do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) znalazły 4 osoby (na stanowiskach: pracownik porządkowy, gospodarczy, robotnik budowlany). W ubiegłym roku nie organizowano przygotowania zawodowego dorosłych – ze względu na brak zainteresowania tą formą ze strony pracodawców. Na staż skierowano 8 bezrobotnych niepełnosprawnych: 4 osoby ze środków Funduszu Pracy w ramach algorytmu, 2 (pracownik biurowy, asystent księgowego) - w ramach programu „Junior” (program aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych realizowany we współpracy z PFRON), 1 (na stanowisku barman)- w ramach programu „Na nowo aktywni” i 1 osoba w ramach programu „Nowe możliwości”.

Z zatrudnienia (na stanowisku robotnika gospodarczego) w ramach robót publicznych skorzystało 5 osób:

Zatrudnienie w ramach robót publicznych

ROBOTY PUBLICZNE	LICZBA OSÓB
osoby bezrobotne niepełnosprawne:	5
Algorytm	1
Program „Pracując pomagam”	4

W 2012r. na utworzonych miejscach pracy zatrudnianie znalazło 5 osób bezrobotnych oraz 1 osoba poszukująca pracy. Z 5 firmami działającymi na terenie powiatu jeleniogórskiego podpisano **umowy na utworzenie 5 stanowisk pracy** (doradca ds. optymalizacji podatkowej, wulkanizator, pomoc kuchenna, magazynier kierowca, pracownik ds. obsługi schronisk) dla osób niepełnosprawnych zamieszkałych w powiecie jeleniogórskim. W ramach przyznanych środków z algorytmu 1 osoba bezrobotna podjęła zatrudnienie w firmie realizującej usługi ślusarskie.

5.5. Promocja samozatrudnienia wśród osób niepełnosprawnych:

Dla bezrobotnych zainteresowanych pozyskaniem pomocy finansowej na podjęcie działalności gospodarczej, organizowano spotkania informacyjne, w trakcie których pracownicy Urzędu zapoznawali uczestników z regulaminem przyznawania środków, prawidłowym wypełnianiem wniosków i załączników. Przeprowadzono akcję promocyjną dotyczącą przyznawania środków PFRON na podjęcie działalności gospodarczej – strona internetowa, lokalna prasa, tablice informacyjne w Urzędzie.

Ponadto, w ramach Dolnośląskiego Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w 2012 roku, PUP realizował zadanie pn. „ABC własnej firmy”, w których wzięły udział 4 osoby. Celem działania było zdobycie wiedzy nt. zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej. W 2012 r. dziewięć osób otrzymało środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (8 bezrobotnych i 1 poszukująca pracy). W ogólnej liczbie rozpoczynających działalność gospodarczą 4 bezrobotnych niepełnosprawnych rozpoczęło pracę na własny rachunek w ramach projektu EFS – POKL: sprzedaż detaliczna prasy, papierosów - 1 osoba, grafika komputerowa - 1 osoba, sprzedaż elementów oświetleniowych - 1 osoba, usługi fotograficzne - 1 osoba. Jednorazowe środki PFRON przyznano 5 osobom na rozpoczęcie działalności gospodarczej w zakresie: usług handlowych – 2 osoby bezrobotne, działalności rehabilitacyjnej – 1 osoba bezrobotna, elektromechaniki samochodowej – 1 osoba bezrobotna, konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych – 1 osoba poszukująca pracy. Na zadania rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych z powiatu jeleniogórskiego w roku 2012 wydatkowano kwotę 400.000,00 zł ze środków PFRON :

WYSZCZEGÓLNIENIE	KWOTA WYDATKOWANA
Przyznanie 5 osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	200.000,00 zł
Dokonywanie zwrotu kosztów wyposażenia stanowisk dla 5 osób niepełnosprawnych, poniesionych przez pracodawcę	200.000,00 zł
RAZEM:	400.000,00 zł

Środki wydatkowane w całości.

5.6. Realizacja programów celowych PFRON oraz współpraca dotycząca realizacji programów skierowanych do osób niepełnosprawnych, w tym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego:

Bezrobotni odbywający staże w ramach programu aktywizacji zawodowej absolwentów niepełnosprawnych „JUNIOR” otrzymywali w 2012 r. stypendium ze środków Funduszu Pracy oraz dodatkowo świadczenie z PFRON na rehabilitację zawodową w wysokości 40% najniższego wynagrodzenia. W ramach programu 2 stażystów nabyło umiejętności na stanowiskach: asystent księgowego w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Szklarskiej Porębie oraz pracownik biurowy w Powiatowym Inspektoracie Nadzoru Budowlanego.

PUP kontynuował realizację projektu systemowego „KAPITAŁ LUDZKI – INWESTYCJA W CZŁOWIEKA” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach POKL Priorytet VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1. Poddziałanie 6.1.3. - Poprawa

zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych. W ramach realizowanego projektu 4 osoby bezrobotne rozpoczęły działalność gospodarczą.

5.7. Współpraca z instytucjami i partnerami, zajmującymi się problematyką osób niepełnosprawnych:

W 2012 roku PUP współpracował z następującymi instytucjami i partnerami rynku pracy zajmującymi się problematyką osób niepełnosprawnych:

- *Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie:* współpraca w zakresie obsługi finansowej zadań realizowanych przez PUP takich jak wypłaty środków: na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz na refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ze środków PFRON

- *Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych:* udział przedstawiciela PUP w posiedzeniach Rady. Przygotowywanie analiz dotyczących lokalnego rynku pracy, w tym sytuacji osób niepełnosprawnych w powiecie jeleniogórskim.

- *Jeleniogórskim Forum Organizacji Osób Niepełnosprawnych:* 3 grudnia 2012r. z okazji Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych i Międzynarodowego Dnia Wolontariusza w Domu Kultury w Mysłakowicach odbyła się konferencja pod hasłem „Niepełnosprawny – Pełnosprawny”, której tematem była Edukacja Osób Niepełnosprawnych. Podczas spotkania pracownicy PUP udzielali informacji oraz udostępniali materiały informacyjne w formie ulotek dotyczące m. in. aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych oraz możliwości korzystania z wsparcia Urzędu np. na podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne, pomocy pracodawcom w tworzeniu stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych czy też możliwości organizacji staży.

- *Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział Terenowy w Jeleniej Górze:* organizowanie wspólnych spotkań, w trakcie których omawiano sytuację osób niepełnosprawnych na lokalnym rynku pracy oraz formy wsparcia przewidziane ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, prowadzeniu przez doradców zawodowych PUP zajęć w warsztatach terapii zajęciowej.

- *Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych:* Powiatowy Urząd Pracy jako pracodawca osób niepełnosprawnych uczestniczył w konkursie ogłoszonym przez Polską Organizację Pracodawców Osób Niepełnosprawnych pn. „LODOŁAMACZE 2012”.

- *Państwowa Inspekcja Pracy w Jeleniej Górze:* PUP pięciokrotnie występował z wnioskiem o wydanie opinii w zakresie przystosowania do potrzeb wynikających z niepełnosprawności osoby zatrudnionej na wyposażonym stanowisku pracy lub o spełnieniu warunków bezpieczeństwa i higieny pracy na tym stanowisku.

5.8. Propagowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy – konkurs dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne:

W roku 2012 Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych działająca przy Staroście Jeleniogórskim, przy udziale Polskiego Towarzystwa Walki z Kalectwem, Państwowej Inspekcji Pracy, Powiatowego Urzędu Pracy, Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ogłosiła konkurs pn. „Pracodawca – organizator rehabilitacji zawodowej i bezpiecznej pracy”. Celem konkursu było upowszechnienie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i ochrony pracy oraz inspirowanie pracodawców do zapewnienia bezpiecznych i ergonomicznych stanowisk i warunków pracy dla osób niepełnosprawnych, promowanie wprowadzanych w zakładzie pracy zmian zasługujących na szczególne wyróżnienie, przyczynianie się do ogólnego wzrostu i poprawy warunków, bezpieczeństwa i higieny pracy na istniejących i nowych stanowiskach pracy dla osób niepełnosprawnych, jak też promowanie wszelkich działań integrujących kadrę pracowniczą.

W wyniku konkursu przyznano 3 wyróżnienia: DWS Draexlmaier w Jeleniej Górze, Karkonoska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Jeleniej Górze oraz Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Szpital Specjalistyczny MSWiA w Jeleniej Górze.

VII. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2012 „POWIATOWEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA LATA 2011-2014”

Strategia obowiązuje od roku 2011 (Uchwała Nr IV/22/11 z dnia 31 stycznia 2011 roku Rady Powiatu Jeleniogórskiego). Dzięki realizacji celów strategicznych założono poprawę warunków i jakości życia następujących grup społecznych:

- 1) dzieci pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodziców,
- 2) osoby niepełnosprawne,
- 3) osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, wymagające wsparcia w formie powiatowej opieki instytucjonalnej,
- 4) osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie, oraz poprawę infrastruktury społecznej funkcjonującej na terenie Powiatu.

Cel strategiczny 1: Zapewnienie systemu opieki nad dziećmi pozbawionymi częściowo lub całkowicie opieki rodziców

Cele operacyjne: organizowanie szkoleń PRIDE dla kandydatów na rodziców zastępczych, pozyskiwanie rodzin zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem, tworzenie rodzin zawodowych, organizacja szkoleń dla rodziców zastępczych w zakresie podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, utrzymanie standardu Domu Dziecka, ponoszenie kosztów odpłatności za pobyt dzieci w placówkach poza Powiatem Jeleniogórskim, współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135) w powiecie funkcjonuje system obejmujący rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą. Zgodnie z wydanymi przez Sąd postanowieniami dzieci umieszczano w rodzinach zastępczych oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. W roku 2012 w powiecie funkcjonowało 112 rodzin zastępczych: 70 - r.z. spokrewnione z dzieckiem, 36 – r.z. niezawodowe, 6 – r.z. zawodowe (w tym 1 o charakterze pogotowia rodzinnego). W rodzinach przebywało łącznie 151 dzieci. W powstałych w 2012 roku 13 rodzinach zastępczych umieszczono 16 dzieci. Powstała jedna nowa zawodowa rodzina zastępcza, w której przebywa troje dzieci. Zmianie uległo dotychczasowe definiowanie rodzin zastępczych. Od roku 2012 spokrewnionymi rodzinami zastępczymi są tylko babcie, dziadkowie i rodzeństwo dziecka. Pozostałe – to rodziny niezawodowe i zawodowe.

Programem PRIDE dla kandydatów na rodziców zastępczych przeszkolono 8 osób (w tym 2 małżeństwa), z czego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej zakwalifikowano 1 rodzinę. W rodzinie tej umieszczono 2 dzieci, które wcześniej przebywały w pogotowiu rodzinnym. Pozostałe przeszkolone osoby mogą pełnić funkcję rodzin pomocowych, które są formą wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych. Dla funkcjonujących rodzin zastępczych w okresie od marca do grudnia zorganizowano 5 szkoleń, w których wzięło udział 40 osób. Tematyką podejmowaną podczas spotkań były: psychologia rozwoju (społecznego, emocjonalnego, intelektualnego) dziecka w wieku 2-12 lat, kryzysy rozwojowe i pozytywne ich rozwiązywanie, a także prawidłowe budowanie poczucia własnej wartości.

W powiecie funkcjonują dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze: Dom Dziecka im. M. Konopnickiej w Szklarskiej Porębie oraz Dom dla Dzieci w Przesiece. Ustawa wprowadziła nowe standardy dotyczące liczby dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych – w przypadku DD w Szklarskiej Porębie: 30 dzieci do końca 2012 roku. Dotychczas DD posiadał 48 miejsc. Pomimo podjęcia działań reorganizacyjnych nie udało się osiągnąć standardu 30 miejsc - wg stanu na ostatni dzień roku w placówce przebywało 36 dzieci. Dom dla Dzieci w Przesiece posiada 14 miejsc, które w roku 2012 były w pełni wykorzystane. W roku 2012 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono łącznie 24-oro dzieci z powiatu jeleniogórskiego, z tego: 1- DD w Szklarskiej Porębie, 14 –DdD w Przesiece oraz 9- w placówkach poza powiatem. W roku 2012 obowiązywały 4 porozumienia dot. odpłatności za pobyt w DD w Szklarskiej Porębie dzieci z innych powiatów oraz 18 porozumień dot. odpłatności za pobyt dzieci z powiatu jeleniogórskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem (w tym: 15 porozumień z miastem Jelenia Góra, 1 z powiatem lubańskim i 2 z powiatem jaworskim). Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej kształtował się na poziomie od 2.289,13 zł (Ognisko Wychowawcze dla Dziewcząt w Lubaniu) do 3.967,14 zł (DD

„Dąbrówka” w Jeleniej Górze). Koszt w DD w Szklarskiej Porębie - 2.712,50 zł miesięcznie, a w Domu dla Dzieci NADZIEJA w Przesiece - 2.836,95 zł miesięcznie. Troje dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych umieszczono w rodzinach adopcyjnych.

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych

Cele operacyjne: opracowanie i wdrożenie Powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2012 – 2014, ze szczególnym uwzględnieniem: udzielania dofinansowania ze środków PFRON osobom fizycznym, udzielania dofinansowania ze środków PFRON podmiotom prawnym na działania integracyjne, udzielanie wsparcia dot. doradztwa w zakresie rehabilitacji społecznej, realizacja projektów z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Z początkiem 2012 roku opracowano „Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2012-2014”, który Uchwałą Nr XVI/91/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 stycznia 2012 r. przyjęto do realizacji. Misją programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz wspieranie w drodze do samodzielności, niezależności i pełnego uczestnictwa w życiu społecznymi zawodowym, poprzez realizację celów strategicznych i szczegółowych.

W roku 2012 udzielano dofinansowania ze środków PFRON osobom fizycznym oraz podmiotom prawnym na działania integracyjne. Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej dysponowano kwotą 705.736,00 zł. Dofinansowaniem objęto uczestnictwo osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych, likwidację barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych), sport, kulturę, rekreację i turystykę osób niepełnosprawnych, zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Na dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych przeznaczono 143.886,00 zł. Z dofinansowania skorzystało łącznie 175 osób (w tym 60 opiekunów), a przeciętne dofinansowanie w przeliczeniu na 1 osobę wyniosło 822,20 zł.

W ramach likwidacji barier funkcjonalnych zawarto umowy z 14 osobami niepełnosprawnymi. Dofinansowaniem objęto likwidację 4 barier architektonicznych, 3 - technicznych i 7 - w komunikowaniu się. Łącznie wydatkowano 112.997,55 zł.

Dofinansowaniem w zakresie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze objęto 508 osób na kwotę 425.063,05 zł.

W działaniach integracyjnych wzięło udział 658 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu. Dofinansowanie otrzymało siedem podmiotów na łączną kwotę 23.789,40 zł.

Od roku 2010 w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie zatrudniony jest, w ramach projektu systemowego POKL współfinansowanego ze środków EFS, konsultant – doradca ds. osób niepełnosprawnych. Doradca, obok wykonywanego na bieżąco poradnictwa i doradztwa indywidualnego, w sierpniu 2012 r. zorganizował i przeprowadził spotkanie szkoleniowo-informacyjne z przedstawicielami organizacji pozarządowych (9) oraz przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu. Spotkanie odbyło się w siedzibie Centrum, a tematyka szkolenia uwzględniała m.in. zagadnienia dotyczące realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Do wszystkich ośrodków pomocy społecznej oraz urzędów gmin przekazano ulotki informujące o możliwościach skorzystania ze wsparcia w ramach programu, a na tablicach ogłoszeń umieszczono plakaty. Informowano o możliwości korzystania ze strony internetowej Centrum oraz czasopism: „Niepełnosprawni TU i TERAZ”, „Integracja”, środowowego wydania Gazety Wrocławskiej, przedstawiających artykuły o tematyce bliskiej osobom niepełnosprawnym w ramach kampanii społecznej „NIE MA BARIER Dolny Śląsk”). Gazety udostępniano (do pobrania) w siedzibie Centrum.

Kontynuowano realizację projektu systemowego pn. „Stawiam na aktywność” w ramach POKL, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków EFS. W projekcie uczestniczyło 37 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Realizowane wsparcie dotyczyło trzech instrumentów aktywnej integracji: aktywizacji społecznej (warsztaty i konsultacje grupowe i indywidualne), aktywizacji zdrowotnej (turnusy rehabilitacyjne), aktywizacji edukacyjnej (kursy i szkolenia o charakterze zawodowym). Na realizację projektu wydatkowano kwotę 341.883,00 zł (w tym wkład własny ze środków powiatowych – 618,00 zł).

Cel strategiczny 3: Zapewnienie wsparcia osobom wymagającym całodobowej opieki przez domy pomocy społecznej

Cele operacyjne: umieszczanie osób skierowanych przez gminy w domach pomocy społecznej, utrzymanie osiągniętego standardu bazy i infrastruktury domów pomocy społecznej, utrzymanie wskaźnika zatrudnienia zgodnego z wymaganym standardem, pozyskiwanie środków zewnętrznych.

W powiecie jeleniogórskim funkcjonuje pięć domów pomocy społecznej: cztery jednostki powiatowe i jedna prowadzona na zlecenie Powiatu Jeleniogórskiego przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMPNP (DPS w Szklarskiej Porębie), dysponujące łącznie 372 miejscami.

		Typ domu	Liczba miejsc
1	DPS Kowary	dla przewlekłe somatycznie chorych kobiet	56
2	DPS Sosnówka	dla osób w podeszłym wieku	60
3	DPS Miłków	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopcy) – 36 miejsc dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (mężczyźni) – 66 miejsc	102
4	DPS Janowice Wielkie	dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie	91
5	DPS Szklarska Poręba	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (dziewczeta)	63
			372

W roku 2012 w Domach umieszczono 35 osób. Wszystkie funkcjonujące w powiecie Domy posiadają wymagany standard i są wpisane do rejestru Wojewody Dolnośląskiego.

W związku z trudną sytuacją finansową Domów Centrum kilkakrotnie formułowało wystąpienia do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego – Wydziału Polityki Społecznej w sprawie dofinansowania bieżącej działalności Domów. Efektem tych działań było pozyskanie z budżetu Wojewody dodatkowych środków w wysokości 556.627,00 zł.

Cel strategiczny 4: Zapewnienie wsparcia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej, w tym również w związku z przemocą w rodzinie

Cele operacyjne: opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, utworzenie ośrodka wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, podpisanie porozumień z Miastem Jelenia Góra w sprawie finansowania interwencji kryzysowej na rzecz mieszkańców Powiatu Jeleniogórskiego, współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, Sądem, Policją, OIK w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Uchwałą Nr XVII/100/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 29 lutego 2012 r. przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2014”. Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez realizację celów szczegółowych. Ich realizacja rozłożona jest w czasie i uwzględnia wielopoziomowość działań i współpracę wielu służb i instytucji.

Od roku 2008 powiat zapewnia wsparcie osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Mieszkańcy powiatu mogli korzystać z bezpłatnej pomocy i wsparcia oferowanego przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze, ponieważ kolejny rok z rzędu, Powiat Jeleniogórski zawarł stosowne porozumienie z Miastem Jelenia Góra. W 2012 roku z usług Ośrodka skorzystało 434 mieszkańców powiatu.

Centrum w toku bieżącej działalności współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej, Sądem, Policją, OIK w zakresie interwencji kryzysowej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2012 „POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2012-2014”

Uchwałą Nr XVII/100/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 29 lutego 2012 roku przyjęto do realizacji „Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2014”. Program jest skorelowany z treścią „Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2011-2014” oraz „Strategią Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Jeleniogórskiego na lata 2006-2014”. Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez realizację celów szczegółowych. Realizacja przewidziana jest w okresie kilkuletnim i przebiega wielopoziomowo, tj. przy współpracy wszystkich instytucji i organizacji zobowiązanych do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie. Rok 2012 był pierwszym rokiem realizacji programu. Wykonanie celów szczegółowych przebiegało następująco:

1. Edukacja i wzrost poziomu świadomości społecznej nt. przemocy w rodzinie w celu uwrażliwienia na sytuację ofiar przemocy i zwalczania stereotypów utrudniających pomaganie

W 2012 r. stronę internetową Centrum wzbogacono o obszerny materiał dotyczący przemocy. W zakładce pt. „Przemoc” zamieszczono szczegółowe informacje na temat: zjawiska przemocy w rodzinie, instytucji udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy, procedury „Niebieska Karta”, a także przepisy i porady prawne. W działania edukacyjne aktywnie włączyły się szkoły funkcjonujące w powiecie. Z zebranych informacji wynika, że uczniowie szkół wielokrotnie uczestniczyli w spotkaniach z policją poświęconych przeciwdziałaniu agresji i przemocy, sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych, poszukiwania konstruktywnych form spędzania czasu wolnego. Brali udział w warsztatach prowadzonych przez pedagogów szkolnych i psychologów tj. „Złość da ci w kość”, „Trening zastępowania agresji”, „Trening zachowań konstruktywnych”, „Przyjazna zabawa to dobra zabawa” czy „Pod kontrolą”. W trakcie warsztatów nabywano umiejętności radzenia sobie z agresją i przemocą, poznawano techniki kontroli złości, rozwiązywania sytuacji konfliktowych oraz asertywnych postaw i zachowań. Certyfikowani terapeuci uzależnień z MONAR-u prowadzili dla uczniów programy profilaktyczne, np. „Chcę zdrowo i bezpiecznie żyć”, podczas których zajmowano się tematyką mechanizmów i skutków uzależnień. Poznawano sposoby odpowiedniego spędzania czasu wolnego. Kształcono umiejętności reagowania na agresję i przemoc, przeciwstawiania się im oraz dbania o własne bezpieczeństwo. Zajęcia dotyczące przemocy w rodzinie i wśród rówieśników oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych realizowane były także w trakcie profilaktycznych półkolonii dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, organizowanych przez szkoły podczas wakacji i ferii zimowych. Ponadto, w ramach kampanii „Postaw na rodzinę” uczniowie brali udział w konkursach: fotograficznym - „Rodzina w obiektywie”, literackim - „Rodzina jest dla nas najważniejsza”, plastycznym - „Fajna z nas rodzinka”. Prowadzona była również pedagogizacja rodziców w formie pogadek na zebraniach. Pedagodzy wielokrotnie prowadzili spotkania indywidualne z rodzicami poświęcone metodom wychowania, umiejętnego słuchania i porozumiewania się z dzieckiem, konstruktywnej krytyki oraz aktywnego uczestniczenia w życiu swojego dziecka. Organizowano również warsztaty dla rodziców „Chcę mądrze i świadomie wychowywać własne dzieci”, finansowane ze środków UE w ramach EFS.

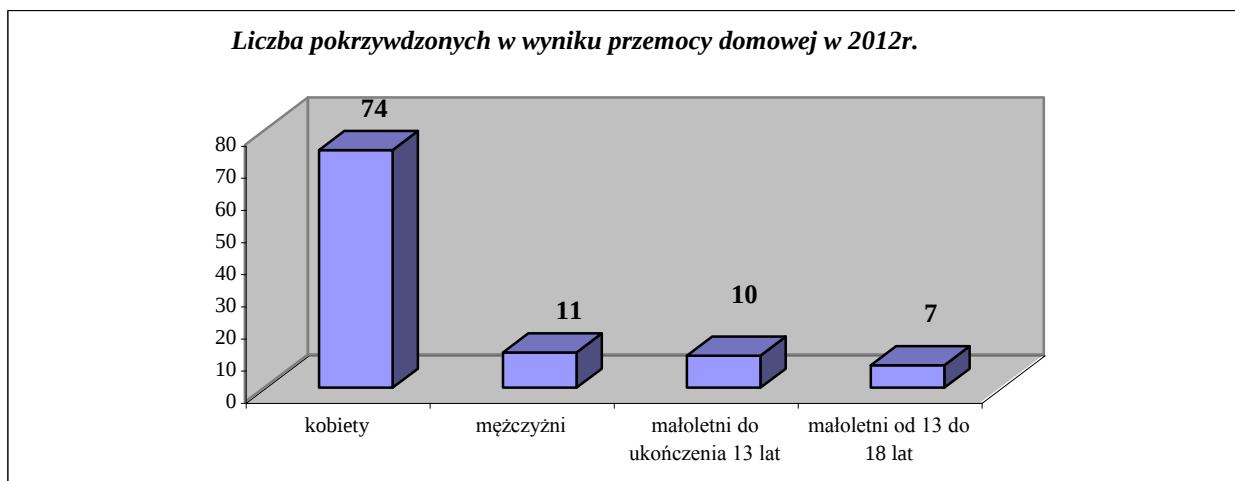
2. Pomoc ofiarom przemocy w rodzinie

Mieszkańcy powiatu mogą korzystać ze specjalistycznego wsparcia świadczonego przez specjalistów Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze. W ramach Ośrodka świadczona jest krótkoterminowa pomoc ofiarom przemocy w rodzinie lub innej sytuacji kryzysowej, w formie bezpłatnego specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, poradnictwa prawnego lub socjalnego. Ośrodek oferuje możliwość kontaktu zarówno osobistego, telefonicznego, jak i poza Ośrodkiem. Z danych OIK za 2012 r. wynika, że w konsultacjach indywidualnych dot. problemu związanego z przemocą ze strony bliskich wzięło udział 60 osób. Ośrodek proponował pomoc w formie indywidualnej terapii krótkoterminowej lub w grupie wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy w rodzinie. W terapii grupowej wzięła udział jedna osoba. Ponadto, w 4 przypadkach interwencji Ośrodka wszczęli procedurę „Niebieskiej Karty”.

Z danych ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących w powiecie wynika, że w/w procedurę wszczęto

w 61 przypadkach: pracownicy ops – 26, pracownik oświaty – 1 i przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – 34 przypadki. Z przekazanych informacji wynika również, iż żadna z ofiar przemocy nie wyraziła zgody na udzielenie jej schronienia poza miejscem zamieszkania.

Dane przekazane przez Komendę Miejską Policji w Jeleniej Górze wskazują, że w roku 2012 przeprowadzono 144 interwencje z powodu przemocy w rodzinie. W 75 przypadkach (Miasto - 55, Wieś – 20) sporządzono notatkę urzędową („Niebieskie Karty”) o przemocy w rodzinie. Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej wyniosła 102 osoby, z przewagą kobiet i dzieci. W jednym przypadku osobie pokrzywdzonej przemocą udzielono pomocy medycznej.

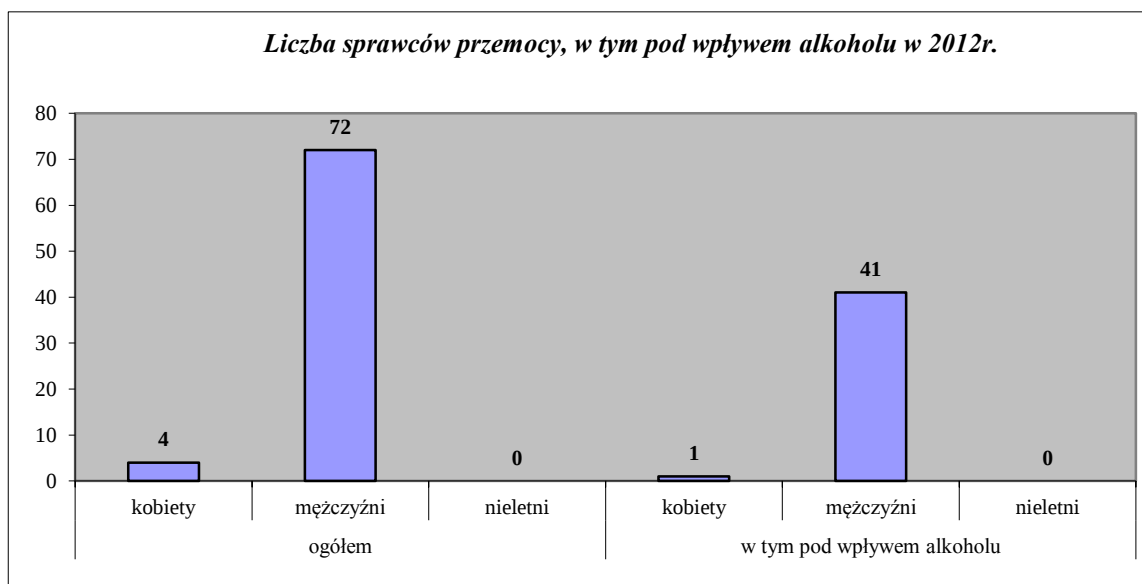
Źródło: dane Policji

3. Oddziaływania na sprawców przemocy w rodzinie

Z danych Policji wynika, że w roku 2012 liczba sprawców przemocy domowej wyniosła 76, z tego pod wpływem alkoholu były 42 osoby. Sprawcami przemocy byli najczęściej mężczyźni.

Dane dotyczące sprawców przemocy w rodzinie

	2012r.
Liczba sprawców przemocy domowej ogółem	76
w tym:	
kobiety	4
mężczyźni	72
nieletni	0
Liczba sprawców przemocy domowej zatrzymanych ogółem	16
w tym:	
kobiety	0
mężczyźni	16
nieletni	0
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu ogółem	42
kobiety	1
mężczyźni	41
nieletni	0
w tym:	
doprowadzonych do Izby Wytrzeźwień	1
kobiety	0
mężczyźni	1
nieletni	0
doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych do wytrzeźwienia	15
kobiety	0
mężczyźni	15
nieletni	0

Źródło: dane Policji

Najczęściej podejmowanym przez Policję działaniem interwencyjnym w stosunku do sprawców przemocy było zatrzymywanie ich do wytrzeźwienia w Izbie Wytrzeźwień lub pomieszczeniach policyjnych. Policja wszczęła przeciwko sprawcom przemocy domowej 54 postępowania przygotowawcze o popełnienie przestępstwa z art. 207 kk.

Działaniami najczęściej podejmowanymi przez ośrodki pomocy społecznej w stosunku do sprawców nadużywających alkoholu było kierowanie ich do Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jeleniej Górze. Ośrodek organizował dla sprawców przemocy domowej warsztaty edukacyjno – korekcyjne ukierunkowane na kształcenie umiejętności konstruktywnego wyrażania uczuć i rozwiązywania konfliktów bez użycia agresji i pracy nad samym sobą, tak by ostatecznie powstrzymać i zakończyć przemoc w rodzinie. W roku 2012. w konsultacjach indywidualnych dla osób stosujących przemoc wzięło udział 9 mieszkańców powiatu, a w programie edukacyjno-korekcyjnym „PARTNER” uczestniczyła 1 osoba.

4. Poprawa skuteczności działań osób i służb zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Realizacja działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie wymaga współpracy szeregu instytucji i podmiotów, gdyż są to działania wielopoziomowe, zróżnicowane lub wzajemnie uzupełniające się. Dlatego powołane w gminach powiatu Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie składają się z przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W ich skład wchodzi także kuratorzy sądowi, jak również prokuratorzy oraz przedstawiciele instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy. Zespoły diagnozują problem przemocy w rodzinie, a następnie podejmują działania w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmują interwencje w środowisku dotkniętym patologią. Zespół koordynuje działania wszystkich instytucji pomocowych. Rozpowszechnia informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym. W ramach Zespołu tworzy się grupy robocze w celu rozwiązania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonują w niemal wszystkich Gminach powiatu (8 Zespołów). Nie powołano go tylko w Karpaczu.

Systematyczna współpraca przebiegała na płaszczyźnie pomoc społeczna- oświata –policja (zgłoszenia i informacje dotyczące interwencji w rodzinie z powodu przemocy, zaniedbania ze strony rodziców czy opiekunów, potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom itp.). Ciekawą inicjatywą w celu poprawy bezpieczeństwa uczniów służyły organizowane w szkołach spotkania z Dzielnicowymi

w ramach tzw. „Stolików Oświatowych”. Udostępnianie danych dot. przemocy domowej, to z jednej strony wiarygodne źródło informacji o skali zjawiska w powiecie, z drugiej – informacja o szeregu inicjatyw podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a także działaniach służących ochronie ofiar przemocy.

Istotnym elementem w zakresie poprawy skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest doskonalenie umiejętności i dokształcanie przedstawicieli właściwych instytucji i służb pomocowych. W roku 2012 w ramach spotkań o charakterze informacyjno-edukacyjnym dla pedagogów i nauczycieli odbyła się konferencja w ramach kampanii „Postaw na rodzinę”, podczas której poruszano problemy związane z agresją i przemocą w rodzinie oraz omawiano procedurę „Niebieskiej Karty”. Pedagodzy szkolni systematycznie pogłębiali wiedzę z zakresu zjawiska przemocy w rodzinie, uczestniczyli w spotkaniach roboczych, szkoleniach i kursach dotyczących procedur „Niebieskiej Karty”, organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Szklarskiej Porębie i w Kowarach

IX. INFORMACJA Z REALIZACJI W ROKU 2012 „POWIATOWEGO PROGRAMU ROZWOJU PIELĘCZY ZASTĘPCZEJ na lata 2012 – 2014”

Obowiązująca od 01.01.2012 ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na powiat obowiązek opracowania i realizacji 3-letniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej, zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Program, o którym mowa wyżej został przyjęty Uchwałą Nr XVI/92/12 Rady Powiatu Jeleniogórskiego z dnia 31 stycznia 2012 r. w sprawie przyjęcia „Powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej na lata 2012-2014”. Założone w Programie cele służą rozwojowi pieczy zastępczej zapewniającej każdemu dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodziców, stabilne i bezpieczne środowisko opiekuńcze i wychowawcze. Zakłada się, że realizacja przyjętych w Programie celów, umożliwi w kilkuletniej perspektywie ograniczenie roli placówek, na rzecz rodzinnej opieki zastępczej. Z drugiej strony, systematyczne ograniczanie liczby i wieku dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych to również działania zmierzające do zapewnienia dzieciom w nich przebywającym właściwego środowiska wychowawczego.

Zatem, celem głównym Programu jest: Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej powiecie jeleniogórskim, poprzez realizację n/w celów szczegółowych:

- ☐ Utworzenie Zespołu ds. Pieczy Zastępczej
- ☐ Podjęcie działań umożliwiających powstawanie nowych rodzin zastępczych
- ☐ Zapewnienie osobom sprawującym funkcję rodziny zastępczej odpowiedniego wsparcia, zarówno merytorycznego, jak i finansowego
- ☐ Doskonalenie i rozwój współpracy pomiędzy przedstawicielami instytucji (m.in. szkoły, Policji, służby zdrowia, pomocy społecznej, sądów), które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną w celu wspomagania rodziny w działaniach na rzecz poprawy jej sytuacji
- ☐ Reorganizacja Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie

W roku 2012 Starosta wyznaczył Centrum Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Do realizacji zadań organizatora utworzono Zespół ds. Pieczy Zastępczej. W skład Zespołu zaangażowano: starszego specjalistę pracy z rodziną, psychologa, koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz prawnika.

Za wyjątkiem koordynatorów, do utworzenia Zespołu wykorzystano dotychczasowe zasoby kadrowe Centrum. Natomiast, zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej uwarunkowane jest możliwościami finansowymi. Toteż w roku 2012 zatrudnienie koordynatorów było możliwe dzięki pozyskaniu (70% kosztów) dodatkowych środków z Ministerstwa. Środki te umożliwiły zatrudnienie trzech koordynatorów w okresie od 1.07. – 31.12.2012 r. Opieką koordynatora objęto 59 rodzin zastępczych.

W 2012 roku w toku naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej/ rodziny zastępczej niezawodowej, programem PRIDE przeszkolono osiem osób (w tym dwa małżeństwa), z czego do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zakwalifikowano jedną rodzinę. W rodzinie tej umieszczono dwójkę dzieci, które wcześniej przebywały w zawodowej rodzinie zastępczej o charakterze pogotowia rodzinnego. Pozostałe osoby ukończyły szkolenie dla rodzin zastępczych, jednakże nie podjęły działań związanych z przyjęciem dziecka do rodziny. Przeszkolone osoby mogą pełnić funkcję rodzin pomocowych, które są formą wsparcia dla istniejących rodzin zastępczych.

Obok działań tj. plakaty, informacje, ogłoszenia zamieszczane na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Centrum oraz ośrodkach pomocy społecznej i urzędach gmin powiatu jeleniogórskiego, w celu promowania rodzicielstwa zastępczego, pracownicy Centrum wzięli udział w „Kowarskiej Gieldzie Zagrosikowej” zorganizowanej przez MOPS w Kowarach. Osobom zainteresowanym pracownicy Centrum rozdawali ulotki i udzielali informacji nt. rodzicielstwa zastępczego. Ponadto, w drugim półroczu 2012 r. Centrum zorganizowało konkurs plastyczny pt.: „Rodzina zastępcza. Uczucia prawdziwe”. Laureatów konkursu nagrodzono, a ich prace upubliczniono.

W ubiegłym roku zawiązano tylko jedną zawodową rodzinę zastępczą z powodu braku kandydatów spełniających ustawowe warunki do pełnienia tej funkcji.

W roku 2012 zapewniono rodzinom zastępczym funkcjonującym w powiecie możliwość udziału w szkoleniach mających na celu podniesienie ich kwalifikacji. Szkolenia służyły również integracji rodzin, wymianie doświadczeń i wzajemnemu wsparciu. Zorganizowano pięć szkoleń, w których wzięło udział 40 osób. Tematyką podejmowaną podczas spotkań były: psychologia rozwoju dziecka w wieku 2-12 lat, kryzysy rozwojowe i pozytywne ich rozwiązywanie, a także prawidłowe budowanie poczucia własnej wartości. Poza spotkaniami grupowymi, w ciągu roku prowadzono również indywidualne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne oraz prawne. W przypadku wystąpienia konieczności zapewnienia opieki dzieciom z zawodowej rodziny zastępczej, np. podczas korzystania rodziców z wyjazdu urlopowego – opiekę zapewniano w rodzinie pomocowej. Pozyskanie dodatkowych środków finansowych na zadania z zakresu pieczy zastępczej umożliwiło zapewnienie rodzinom merytorycznego wsparcia w formie koordynatorów oraz realizację wszystkich świadczeń przysługujących rodzinom zastępczym, w tym „nowych”, tj. dofinansowanie do wypoczynku, kosztów remontu mieszkania.

W celu pogłębienia wiedzy dotyczącej sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, pracownicy systematycznie współpracowali ze środowiskiem lokalnym, m.in. ośrodkami pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi. Znaczącym źródłem informacji o rodzicach byli pracownicy ośrodków pomocy społecznej, a o dzieciach – wychowawcy, pedagog szkolny. Wielu z nich angażowało się w pomoc konkretnemu dziecku.

W związku ze standaryzacją domów dziecka pod kątem liczby dzieci przebywających w placówkach, koniecznym stało się podjęcie działań zmierzających do zmniejszenia liczby wychowanków do 30 w Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie. W roku 2012, poza jednym przypadkiem, nie kierowano dzieci do tej placówki. Ograniczenie liczby kierowanych do Domu dzieci to jeden z elementów, który przyczynił się do zmniejszenia liczby wychowanków. Wprawdzie do końca 2012 r. nie udało się osiągnąć standardu, to jednak liczba dzieci wyraźnie zmniejszyła się z 48 do 36.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2013

Od wielu lat najistotniejsze potrzeby związane są ze złą sytuacją finansową funkcjonujących w powiecie domów pomocy społecznej. Niedobór środków finansowych, to z jednej strony problemy związane z bieżącą ich działalnością, w tym brak możliwości podniesienia niskiego poziomu płac. Stąd potrzeba zapewnienia wyższego ich poziomu, by utrzymać normatywny wskaźnik zatrudnienia w zespołach terapeutyczno-opiekuńczych i zagwarantować stabilność kadr.

Z drugiej – brak możliwości poprawy stanu technicznego obiektów wpływa na bezpieczeństwo przebywających w nich osób. Bez dodatkowego wsparcia finansowego kontynuacja rozpoczętych inwestycji jest także niemożliwa.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

W roku 2012 zaszły istotne zmiany w systemie opieki nad dzieckiem i rodziną. Zostały one sformułowane w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zmiany dotknęły zarówno rodzinnych, jak i instytucjonalnych form opieki.

W systemie rodzinnej pieczy zastępczej wprowadzono m.in. inne niż dotychczas typy rodzin zastępczych, szereg nowych świadczeń czy funkcję koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wprowadzone zmiany spowodowały nie tylko większy niż dotychczas poziom finansowania zadania (rok 2012 - świadczenia dla

rodzin zastępczych (rozd. 85204 - 1.867.498 zł, rok 2011 - 1.620 719 zł), wymusiły także działania reorganizacyjne w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jeleniej Górze i Domu Dziecka w Szklarskiej Porębie. Centrum wyznaczono organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, a do realizacji zadań organizatora powołano Zespół ds. pieczy zastępczej. W Domu Dziecka podjęto działania zmierzające do ograniczenia liczby miejsc w placówce. Wg stanu na koniec roku liczba wychowanków wyniosła 36 (wcześniej 48 miejsc). Spadek liczby wychowanków spowodował przeniesienie dzieci do jednego budynku. W związku z potrzebą umieszczania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, od miesiąca sierpnia 2012 roku uruchomiono nową placówkę (spełniającą wszystkie obowiązujące standardy) – Dom dla Dzieci w Przesiecu, przeznaczoną dla 14 dzieci.

Na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej Centrum pozyskało dodatkowe środki w wysokości 121.390,83 zł, w tym na dofinansowanie w 70% kosztów zatrudnienia 3 koordynatorów w okresie od lipca do końca roku - 27.165,00 zł.

Skromna sytuacja finansowa domów powodowała konieczność poszukiwania środków zewnętrznych na dofinansowanie ich bieżącej działalności. Dzięki tym działaniom w roku 2012 udało się pozyskać dodatkowe środki w łącznej wysokości 556.627,00 zł.

W roku 2012 poprawiła się sytuacja w zakresie limitu środków PFRON przekazanych dla powiatu jeleniogórskiego na realizację zadań dotyczących rehabilitacji społecznej, wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 14, poz. 92 z późn. zm.). W stosunku do roku 2011 wysokość środków wzrosła o 144,6%, tj. z 288 484,00 zł w roku 2011 do 705 736,00 zł w roku 2012. Mimo poprawy sytuacji finansowej nie udało się zrealizować wszystkich potrzeb wynikających ze złożonych wniosków.

W ubiegłym roku, Powiat Jeleniogórski przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”, finansowanego ze środków PFRON. W ramach Programu osoby niepełnosprawne mogły ubiegać się o różne formy dofinansowania w poszczególnych obszarach wyznaczonych przez PFRON. Pomimo dużego zainteresowania Programem, ostatecznie do Centrum wpłynęło tylko 9 wniosków (6 osób). Wynikało to głównie z faktu, iż większość zainteresowanych osób nie spełniała łącznie wszystkich obowiązujących warunków uczestnictwa. Ponadto, większość zainteresowana była dofinansowaniem do podstawowego, a nie do specjalistycznego sprzętu komputerowego.

Od roku 2010 Centrum realizuje projekt „Stawiam na aktywność” dzięki pozyskaniu funduszy unijnych. W roku 2012 w projekcie uczestniczyło 37 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu jeleniogórskiego. Uczestnicy skorzystali ze wsparcia ujętego w projekcie w zadaniu: Aktywna integracja. Realizowane wsparcie dotyczyło trzech instrumentów: aktywizacji społecznej, zdrowotnej i edukacyjnej. Ponadto, ze środków projektowych sfinansowano zatrudnienie konsultanta-doradcy d/s osób niepełnosprawnych i pracownika socjalnego. Stanowisko pracownika socjalnego wyposażono w komputer przenośny (laptop) z oprogramowaniem, drukarkę laserową, biurko i krzesło.